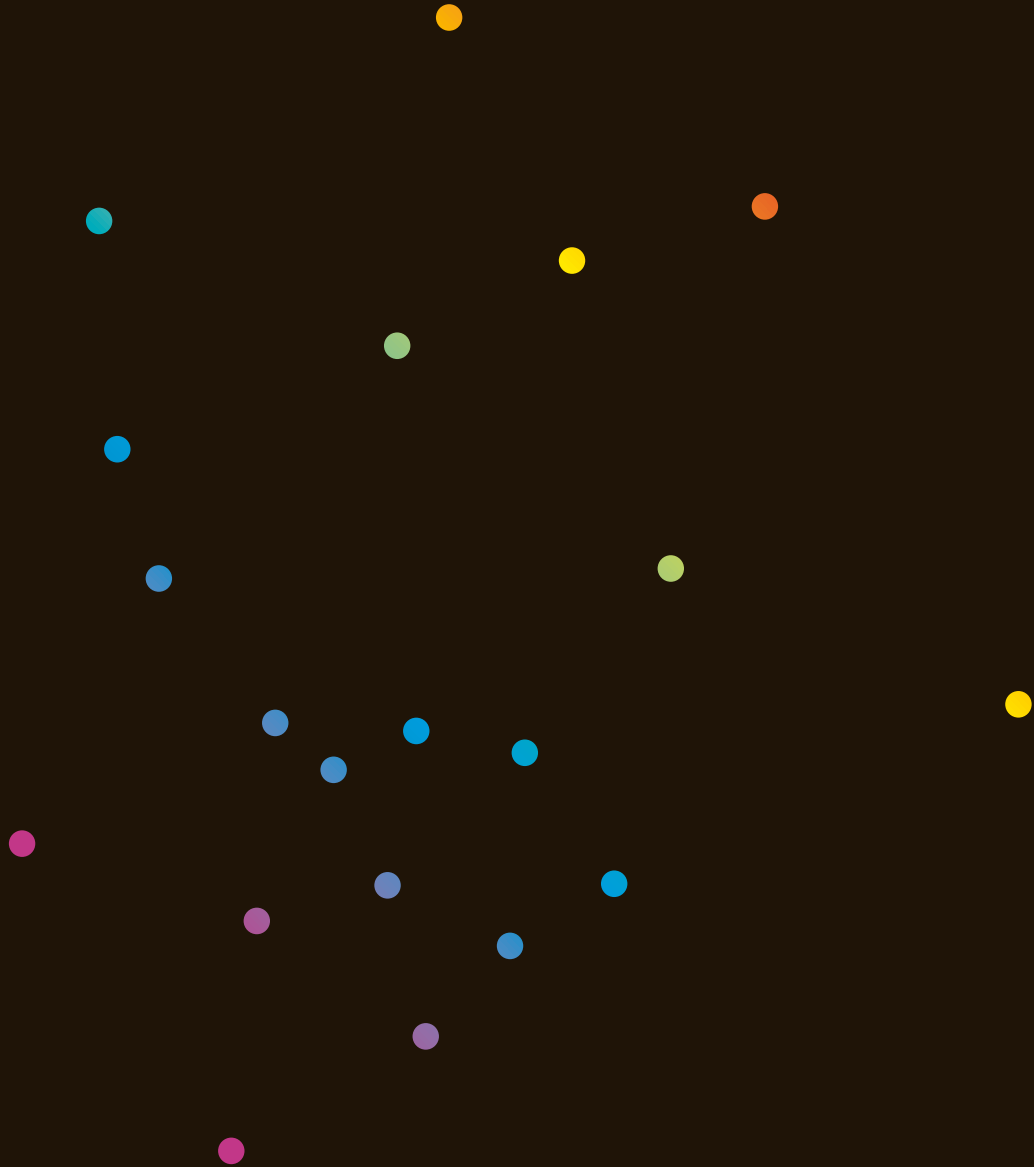

Yhtä Eurooppaa

Saatteeksi

Tampere ja 19 Pirkanmaan kuntaa (Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kangasala, Kuhmoinen, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi) hakevat yhdessä Euroopan kulttuuripääkaupungin nimitystä vuodelle 2026. Kilpailijoitamme ovat Oulu ja Savonlinna.

Tämä on suomenkielinen tiivistelmä 100-sivuisesta englanninkielisestä hakukirjasta: <https://tampere26.fi/hakukirja/>, joka toimitettiin opetus- ja kulttuuriministeriöön 23.4.2021. Suosituksen seuraavasta suomalaisesta kulttuuripääkaupungista tekee kansainvälinen asiantuntijaraati 2.6.2021.

Projektista on hakuprosessin aikana käytetty nimeä Tampereen ja Pirkanmaan kulttuuripääkaupunkihaku 2026 (Tampere Region European Capital of Culture bid 2026). Keväällä 2021 tehtiin päätös käyttää projektin viestinnässä nimeä Tampere26.

Virallisesti haku kulkee hakijakaupungin nimissä. Sen vuoksi ja lyhyden takia käytämme tässä tiivistelmässä nimeä Tampereen kulttuuripääkaupunkihaku tai Tampere26 – kunnat ovat silti vahvasti hakemuksessa mukana.

Hakemuksen otsikkona on **Equally European (Yhtä Eurooppaa)**, joka on myös hakukirjan konsepti. Se on punainen lanka, joka sitoo yhteen eri teemat ja tekee yhdenvertaisuudesta ja eurooppalaisuudesta hakemuksen ytimen. Olemme suomentaneet konseptin ytimekkäästi muotoon Yhtä Eurooppaa.

Koska projekti on kaksivaiheinen, olemme kirjoittaneet aiemmin myös ensimmäisen kierroksen hakukirjan. Sen ja tämän kirjan rakenne on pitkälti sama, mutta kirjoissa on myös eroja. Ensimmäisen kierroksen kirjassa pyydetään esimerkiksi kuvailemaan kaupungin kulttuuriprofilia (johon kuuluu myös yleiskuva kaupungin historiasta), mutta tässä kirjassa ei ole sellaista sisältöä. Myös maakunnan roolista kysytään aiemmassa kirjassa täsmällisesti, kun taas tässä kirjassa aihetta käsitellään hajanaisemmin.

Tiivistelmä ja suomenos seuraa hakukirjan rakennetta, jossa erilaiset kysymykset (laajassa hakukirjassa yhteensä 43) on jaettu kuuteen kategoriaan:

1. Panostus pitkän aikavälin kulttuuristrategiaan
2. Hakemuksen kulttuurinen ja taiteellinen sisältö
3. Eurooppalainen ulottuvuus
4. Osallistaminen
5. Hallinto
6. Toteutusvalmius

Käymme tiivistelmässä läpi jokaisen kysymyksen, jotkut tosin hyvin lyhyesti. Lukemisen helpottamiseksi jokaisen uuden osion alussa on laatikossa teksti, joka kuvaa kyseistä jaksoa EU:n antamien ohjeiden mukaisesti. Näiden lähteenä on käytetty OKM:n opasta hakemukseen valmistautuville kaupungeille (joka löytyy alla olevan linkin takaa).

OHJEET KULTTUURIPÄÄKAUPUNGIKSI HAKEVILLE KAUPUNGEILLE:

https://minedu.fi/documents/1410845/12954142/Guide+to+ECOC_fi.pdf/76c9e192-39b0-88cc-447c-130cdbf92bdo/Guide+to+ECOC_fi.pdf

Tiivistelmä

Kun Tampereen hakukirja palautettiin opetus- ja kulttuuriministeriöön huhtikuussa 2021, sen yhteyteen liitettiin yhden sivun tiivistelmä. Se toimii myös tämän 30-sivuisen yhteenvedon johdatuksena hakemuksen sisältöihin.

Tampereen hakiessa Euroopan kulttuuripääkaupungiksi sillä on oltava muiden hakijakaupunkien tavoin kasassa tietyt rakennuspalikat. Niistä tärkeimmät ovat hakemuksen **konsepti** (Yhtä Eurooppaa), **strategia**, nimityksen arvioidut **vaikutukset** hakijakaupungille sekä hankkeen **taiteellinen sisältö**.

Hakemuksemme ydinarvona on **yhdenvertaisuus**. Päämääränä on lisätä yhdenvertaisuutta sen eri muodoissa kulttuurin keinoin. Yhdenvertaisuus tarkoittaa esimerkiksi sukupuolten tasa-arvoa, mutta se merkitsee myös kulttuurin saavutettavuutta, osallistamista ja monimuotoisuutta.

Ydinarvomme liittyy läheisesti myös kestäväan kehitykseen. Yhteiskunnat eivät ole sosiaalisesti kestäviä, elleivät ne huolehdi yhdenvertaisuudesta, ja myös ekologisella kestävyydellä on vaikutuksia sosiaaliseen tasoon.

Kulttuuripääkaupunkihakemus perustuu **kulttuuristrategiaan**. Tampereen kulttuuristrategian ytimessä on kulttuurin aseman vahvistaminen kaupungissa. Kulttuuripääkaupunkihakue vie kulttuuristrategiaa kuitenkin vielä pidemmälle: tavoitteenamme on **vahvistaa Tampereen ja Pirkanmaan asemaa Euroopassa**.

Siksi tahdomme olla **Yhtä Eurooppaa**. Monipuoliset keskustelumme paikallisten asukkaiden ja kulttuuri-toimijoiden kanssa ovat osoittaneet, ettei tamperelainen mielenmaisema ole vielä riittävän kansainvälinen. Meillä on käynnissä maailmanluokan projekteja – Viiden tähden keskustasta moniin kestäväan kehityksen

ja yhdenvertaisuuden hankkeisiin – muttemme aina ymmärrä näiden kansainvälistä merkitystä. Voimme oppia paljon Euroopalta. Jos onnistumme, eurooppalaiset voivat oppia myös meiltä.

Pyrimme luomaan eurooppalaisen tapaustutkimuksen siitä, miten kulttuurin keinoin voidaan lisätä yhdenvertaisuutta. Kulttuuri ei ole yhdenvertaisuuden ainoa väline, mutta se on tutkitusti erittäin tärkeä osa ihmisten hyvinvointia. Kulttuuripääkaupunkihanke on osa eurooppalaista kokeilua, ja sen seurauksena olemme kymmenen vuoden päästä yhdenvertaisempia ja tiiviimmin osa Eurooppaa.

Kulttuuripääkaupungin tärkeimpiä työkaluja ovat kulttuuri ja taiteet. Hakemuksemme sielu on **kulttuuriohjelma**, jossa esitellään vuonna 2026 ja jo sitä ennen tapahtuviksi suunnitellut projektit. Niillä pyrimme lisäämään yhdenvertaisuutta ja juhlimaan kulttuurin monimuotoisuutta. Myös koko **Pirkanmaa** seutukuntineen ja monipuolisine kulttuurin valopilkkuineen on ohjelmamme ydintä. Merkittävä osa ohjelmastamme on omistettu luonnolle ja kestäväälle kehitykselle.

Konseptin, strategian ja taiteellisten sisältöjen lisäksi kulttuuripääkaupunkihankkeeseen kuuluu muitakin rakennuspalikoita, joita kuvataan seuraavilla sivuilla. Jotkin termit voivat aluksi kuulostaa monimutkaisilta ja jopa päälle liimatuilta. Uskomme kuitenkin, että jos Tampereesta tulee Euroopan kulttuuripääkaupunki, onnistumme palvelemaan kaikkia Tampereen ja Pirkanmaan asukkaita – ja myös kaikkia eurooppalaisia. Tämän vaativan tavoitteen saavuttamiseksi meidän on oltava valmiita keskustelemaan ihmisten kanssa, hyväksymään erilaiset näkemykset ja tekemään kovasti töitä yhteisen ja kestävästi kehittyvän Tampereen ja Pirkanmaan eteen.

Konseptin tarkempi kuvaus ja kehitys ensimmäisen kierroksen jälkeen

Konseptimme Yhtä Eurooppaa kurkottaa yli rajojemme ja kutsuu kaikki eurooppalaiset keskustelemaan yhdenvertaisuudesta. Mitä yhdenvertaisuus tarkoittaa meille ja kaikille eurooppalaisille? Pohjoismaita pidetään yhdenvertaisuuden mallina, mutta olemmeko sitä? Miten käy yhdenvertaisuuden maanosassamme, joka kohtaa monia ongelmia poliittisista vastakkainasetteluista koronaviruksen aiheuttamaan uuteen eristäytymiseen?

Yhdenvertaisuus on pysynyt Tampereen kulttuuripääkaupunkihakemuksen ydinarvona. Konseptiin on kuitenkin tehty merkittävä muutos. **Quality by Equality** (Laatua yhdenvertaisesti) on muuttunut muotoon **Equally European** (Yhtä Eurooppaa).

Ensimmäisen kierroksen laveat hahmotelmat on korvattu täsmällisellä yhdenvertaisuuden ymmärryksellä. Kysymme myös missä ja miten yhdenvertaisuus on uhattuna, ja mitä me voimme tehdä käyttäksemme yhdenvertaisuutta muutosvoimana kulttuurin ja taiteen keinoin.

Yhtä Eurooppaa -konsepti toimii kolmella tasolla:

- **KULTTUURINEN TASO:** Yhdenvertaisuus on taiteen ja kulttuurin työkalu, jolla vastataan saavutettavuuteen ja kaikkien mukaan ottamiseen.
- **ALUEELLINEN TASO:** Paikalliset ongelmat ovat luonteeltaan globaaleja – ja koronan jälkeisessä maailmassa olemme yhdenvertaisesti eurooppalaisia, kun etsimme ratkaisuja yhdessä.
- **EUROOPPALAINEN TASO:** Yhdenvertaisuus on eurooppalaisia yhdistävä arvo, jopa silloin kun olemme eri mieltä sen merkityksestä ja haasteista.

Koronapandemian ravistelemassa maailmassa sosiaalinen ja taloudellinen eriarvoisuus kasvaa. Yhä useampi kamppailee pysyäksään yhteiskunnan aktiivisena jäsenenä. Keskuskaupunki Tampere kasvaa alueen kustannuksella. Alueellinen eriarvoisuus lisääntyy sekä maakunnan alueella että kaupungin sisällä. Kun näihin ongelmiin lisätään ekologinen kriisi, käy ilmeiseksi, että tarvitsemme kansainvälisiä ratkaisuja päästäksemme eteenpäin.

Tampereella ja Pirkanmaalla on tarvittava sisu ja rohkeus vastata näihin maailmanlaajuisiin haasteisiin. Valamme uudelleen uskoa taiteen sosiaalisen voimaan, ei vain täällä Pirkanmaalla vaan koko Euroopassa.

Hakukirjan kulttuuriohjelma muuntaa yhdenvertaisuuden kulttuuriprojekteiksi. Koronan jälkeisessä maailmassa etäyhteydet eivät riitä, vaan ratkomme

yhteisiä ongelmia tiivistämällä yhteyksiä eurooppalaisiin ystäviimme.

Kulttuuriohjelmassa on neljä ohjelmalinjaa, jotka käsittelevät yhdenvertaisuutta erilaisissa yhteyksissä:

- **(R)EVOLUTIONS** (Vallankumoukset) käsittelee yhdenvertaisuuden kysymyksiä suhteessa nykyisiin sosiaalisiin ja poliittisiin ongelmiin.
- **EQUALLY YOURS** (Yhdenvertaisesti sinun) käsittelee yhdenvertaisuutta kulttuurin kentällä. Yhdenvertaisuus on erilaisuuksien juhlimista.
- **VILLAGE HOPPING** (Kylähyppely) katsoo yhdenvertaisuutta alueellisuuden kautta ja edistää korkeatasoista kulttuuria maakunnassa.
- **WILD CARD** (Villi kortti) tutkii ihmisen ja luonnon välistä suhdetta ja kestäväää kehitystä.

Euroopan kulttuuripääkaupunki-instituution voima ei ole vain paikallisten ongelmien ratkaisussa. Se myös terävöittää eurooppalaisia arvoja. Odotamme innolla, että pääsemme jatkamaan tätä työtä kaikkien eurooppalaisten kanssa.

1. Pitkän aikavälin strategia

EU edellyttää, että ehdokaskaupungilla on voimassa oleva kulttuuristrategia ja että strategia kattaa myös Euroopan kulttuuripääkaupunkina toimimisen. Strategiaan kuuluvat myös suunnitelmat kulttuuritoiminnasta nimitysvuoden jälkeen, suunnitelmat kulttuurialan ja luovien alojen valmiuksien vahvistamiseksi ja ennakoidut pitkän aikavälin kulttuuriset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset, joita nimityksellä olisi ehdokaskaupungille.

Mikä on kulttuuristrategian nykytila ja sen suhde kulttuuripääkaupunkiprojektiin?

Kysymys voi kuulostaa puisevalta, mutta siihen vastaaminen on yhteisen tulevaisuuden rakentamista – sellaisen, jossa kulttuuri on ihmisiä yhteen sitova voima kaupunkikuvan nopean muutoksen keskellä.

Tampereen kulttuuristrategia hyväksyttiin yksimielisesti kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.12.2019. Sen käyttöönotto etenee erilaisin toimenpitein sekä Tampereella että Pirkanmaalla. Toimia voidaan tarkastella kolmesta näkökulmasta, ja suluissa mainitaan vastaavat kulttuuristrategian tavoitteet:

Ensimmäinen painopiste on **kulttuurihyvinvointi**. Pirkanmaalla on tehty kulttuurinen hyvinvointisuunnitelma (2017), joka vahvistaa yhteistyötä kulttuurin ja sosiaali- ja terveysalan välillä, ja parhaillaan suunnitelman toteutus on käynnissä (vrt. ”Kulttuuri koskettaa kaikkia”). Toinen painopiste koskee **taiteilijoiden työtiloja**. Tampereella on pula taiteilijoiden ja luovien alojen työtiloista, ja keväällä 2021 kaupunki on siirtynyt alustavasta tilaselvitysraportista päätöksiin tilaongelman ratkaisemiseksi. (vrt. ”Luovien ihmisten koti”). Kolmanneksi Tampere on lisännyt kulttuuristrategian mukaisesti **taidetta julkisille paikoille**. Esimerkiksi raitiotien pysäkeille on tilattu uusia taideteoksia eri taiteen aloilta (vrt. ”Merkityksellinen kaupunki”).

Tampere26 pyrkii vahvistamaan kulttuurin asemaa kaupunkikehityksessä. Kulttuuri nähdään usein ylimääräisenä viihdekerroksena yhteiskunnan perustoiminnan päällä – vaikka kulttuurin pitäisi olla kaupungin ja alueen kehityksen sielu. Kulttuuristrategian neljäs tavoite on olla ”kokoaan suurempi” eli kansainvälinen kulttuuritapahtumien keskus. Tämä tavoite (kuten muutkin yllä mainitut tavoitteet) toteutuu vain,

jos kulttuuri on tiivis osa kaupunkikehitystä.

Tampereen kehitysohjelmien ytimessä ovat muiden muassa **kestävä kehitys** (esim. Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartta), **digitalisaatio** (Tampereen kaupungin digiohjelma), **luova talous** (mm. startup-talo Platform6) ja **kaupunkikehitys** (mm. Viiden tähden keskusta). Nämä ohjelmat ovat ratkaisevia myös kulttuuristrategian toteutumiselle.

LUUVIEN ALOJEN TARPEET JA SOSIAALISET HAASTEET

Miksi haemme kulttuuripääkaupungin nimitystä? Kysymykseen voidaan vastata nimeämällä ensin neljä **luovien alojen tarvetta**, jotka on tunnistettu yhdessä kulttuuritoimijoiden kanssa:

- **KULTTUURIVETOINEN KAUPUNKIKEHITYS:** kulttuurista on tehtävä tärkeä osa kaupunkikehitystä
- **VAHVEMPI ALUEELLINEN YHTEISTYÖ:** maantieteellisen eriarvoisuuden tasaamiseksi alueelle on suunnattava resursseja
- **LAAJEMPI EUROOPPALAINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ:** molemminpuolisella oppimisella vahvistetaan siteitä muuhun maailmaan
- **OSAAMISEN JA TYÖOLOSUHTEIDEN RAKENTAMINEN TAITEILLE:** yhteistyötä tarvitaan erityisesti instituutioiden, vapaan kentän ja kaupunkilaisten välille

Lisäksi on huomioitava Tampereen ja Pirkanmaan paikalliset haasteet, joihin kulttuuripääkaupunkihankkeella pyritään vastaamaan:

1. **ERiarvoisuus lisääntyy:** Erityisryhmillä on puutteellinen pääsy kulttuuripalveluihin. Sosiaaliset kuplat lisäävät eriarvoisuutta.
2. **URBAANI TURVATTOMUUS LISÄÄNTYY:** Tilastojen mukaan rikosten määrä Tampereella on kasvussa. Myös huumeongelma on mittava.
3. **IKÄPYRAMIDI ON PÄÄLAELLAAN:** Tampere tarvitsee työvoimaa. Tampereen työttömyysaste on kuitenkin Pirkanmaan korkein ja työperäinen maahanmuutto on vähäisellä tasolla.
4. **TAMPERE KASVAA SEUTUKUNTIEN KUSTANNUKSELLA:** Emme ole reagoineet riittävästi kasvun lieveilmiöihin keskuskaupungissa tai seutukunnissa.
5. **ILMASTONMUUTOS MUOKKAA MAAILMAA:** Tulevaisuuden kaupungit pitää suunnitella ekologisesti kestäviksi, ja kansalaisten täytyy mukautua muutoksiin.
6. **KORONAVIRUS AIHEUTTAA SOSIAALISIA JA TALOUDELLISIA ONGELMIA:** Yksinäisyys, mielenterveysongelmat ja taloudellinen eriarvoisuus lisääntyvät.

Miten vastata haasteisiin? Hakemus määrittelee kolme tavoitetta kulttuuripääkaupungille:

1) KULTTUURI YHDENVERTAISUUDEN ASIALLA: Kulttuurissa ja taiteessa yhdenvertaisuus voi olla muutosvoima. Kulttuurin avulla voimme edistää sosiaalista yhdenvertaisuutta ja kestävää yhteiskuntaa.

2) ALUE JA YHDENVERTAISUUS: Alueellinen epätaasa-arvo on vakava kysymys Euroopassa ja alueellamme. Julkisista palveluista, asumisen hinnoista ja kulttuurista dynamiikasta on huolehdittava.

3) YHDENVERTAISUUDEN INNOVAATIOT: Ilmastomuutos ja ympäristökriisi ovat tämän päivän suuret haasteet. Ne täytyy ratkaista yhdessä globaalien taloudellisten ja sosiaalisten ongelmien kanssa.

Nämä kolme tavoitetta ovat osa pyrkimystä tulla yhdenvertaisesti eurooppalaisiksi – olla yhtä Eurooppaa. Eurooppa ei ole valmis, se on vasta muotoutumassa – ja me luomme elävän laboratorion, eurooppalaisen tapaustutkimuksen siitä, miten taide ja kulttuuri voi edistää yhdenvertaisuutta.

Miten kulttuuripääkaupungin pitkän aikavälin vaikutuksia arvioidaan?

Kunkin Euroopan kulttuuripääkaupungin odotetaan perustavan jo varhaisessa vaiheessa seuranta-prosessin, joka mahdollistaa nimitysvuoden tavoitteiden saavuttamisen. Nimitysvuoden jälkeen on toteutettava arviointi kulttuuristen, sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten (myös kaupunkikehitykseen) mittaamiseksi.

Pitkän tähtäimen vaikutukset kytkeytyvät kulttuuristrategian päämääriin. Projektin perintö (*legacy*) tarkoittaa sitä, mitä hyvää se jättää Tampereelle ja Pirkanmaalle vuoden 2026 jälkeen. Arviointisuunnitelmia varten määritellään myös se, mitä projektin onnistuminen (*success*) tarkoittaa.

Sanat kuulostavat kapulakieleltä, mutta niiden taakse piiloutuu hakemuksemme ydin:

Onnistumme silloin, jos pystymme lisäämään pitkällä tähtäimellä yhdenvertaisuutta taiteen ja kulttuurin keinoin – se on meidän perintömme Pirkanmaalle ja Tampereelle ja näin koko Euroopalle. Tätä varten käytämme työkaluna eurooppalaista kulttuuriohjelmaamme ja sen monipuolisia projekteja.

Tarkemmin ottaen onnistuminen puretaan vielä kolmeen osaan. Pirkanmaa on "Yhtä Eurooppaa" vuonna 2032, jos seuraavat tavoitteet on saavutettu:

ENEMMÄN YHDENVERTAISUUTTA KULTTUURIN AVULLA: Kulttuuri on tärkeä osa kaupunki- ja aluekehitystä Tampereella ja Pirkanmaalla. Kulttuurisektori toimii muiden yhteiskunnan sektorien kanssa edistäen terveyttä ja hyvinvointia, luomalla linkkejä kulttuurin ja talouselämän välillä – ja tehden tämän kestävästi.

ENEMMÄN YHDENVERTAISUUTTA ALUEELLA: Ihmiset tunnistavat kulttuuriset voimavaransa niin Tampereella kuin muualla Pirkanmaalla; Pirkanmaa on houkutteleva paikka elää. Tampere on kulttuurikaupunki ja Pirkanmaan alue toimii yhdenvertaisemmin Tampereen kanssa. Alueellinen kulttuurin epätasa-arvo on vähentynyt. Jokaisessa Pirkanmaan 23 kunnassa on kulttuuristrategia.

SUKUPOLVIEN JA ALOJEN VÄLINEN YHDENVERTAISUUS: Toiminta Pirkanmaalla nivoutuu maailmanlaajuisiin haasteisiin, koska olemme entistä laajemmassa yhteistyössä eurooppalaisten ja globaalien partnereiden kanssa. Korkeatasoinen opetus, teknologiateollisuuden tuotekehitys ja poikkitieteelliset projektit lisäävät luovuutta ja kriittistä ajattelua.

Miten tavoitteiden onnistumista seurataan ja arvioidaan? Hakemuksessa listataan yksityiskohtaisesti 58 erilaista prosessia – muun muassa kyselyitä, tilastotiedon keräämistä eri lähteistä ja muiden työkalujen käyttöä. Näillä toimilla seurataan sekä kulttuurista hyvinvointia että kulttuuripääkaupunkivuoden taloudellisia vaikutuksia.

Tuloksia seurataan kolmella tasolla. **Mikrotasolla** kyse on kulttuuripääkaupunkivuoden taiteellisten projektien tasosta ja yleisöjen tyytyväisyydestä. **Välitasolla** arvioidaan mm. projektin yleistä toimivuutta, hallintoa ja sen suhdetta paikallisiin toimijoihin. **Makrotasolla** seurataan koko projektin alueellisia ja eurooppalaisia vaikutuksia.

Tampere26-projekti perustaa erillisen yksikön vastaamaan mm. vaikuttavuudesta ja arvioinnista. Yhteistyökumppaneina ovat Tampereen yliopiston hallintotieteiden tiedekunta sekä digitaalisten arviointityökalujen kehittämiseen erikoistuneet paikalliset teknologiayritykset. Kansainvälinen asiantuntijaryhmä tukee arvioinnin edistymistä.

Projekti julkistaa arviointia varten myös kolme indikaattoria:

Me/We meter (Minä/Me-mittari) keskittyy näyttämään, mikä vaikutus kulttuuripääkaupungilla on yhdenvertaisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Paikallidentiteetin mittari kertoo, miten paljon kansalaiset pitävät Pirkanmaasta. Luovuusmittari kertoo alueen luovuuden asteen. Näiden indikaattorien tehtävä on tehdä tulosten seurannasta läpinäkyvää ja ymmärrettävää.

2. Kulttuurinen ja taiteellinen sisältö

Tässä osassa pyritään kuvaamaan selkeä ja johdonmukainen taiteellinen visio ja strategia sekä paikallisten taiteilijoiden ja kulttuurialan organisaatioiden osallistuminen kulttuuriohjelman suunnitteluun ja toteutukseen. Osan ytimessä on ns. kulttuuriohjelma, jossa esitellään ehdotettujen projektien valikoima. Projektit toteutuvat täydessä mitassaan, jos Tampere26:sta tulee Euroopan kulttuuripääkaupunki. Osan lopuksi valaistetaan tulevaisuuden suunnitelmia ohjelman hiomiseksi, projektien kykyjä yhdistää paikallista kulttuuriperintöä ja taidetta kokeellisiin kulttuuri-ilmaisuihin sekä kuvataan paikallisten kulttuuritoimijoiden roolia kulttuuriohjelmassa.

Taiteellinen näkemys ja kulttuuriohjelman strategia

Yhdenvertaisuus on meille sekä teema että työkalu. Haluamme herättää keskustelua aiheesta ja ilmentää yhdenvertaisuutta taiteen keinoin. Avaamme ovet erilaisille kulttuureille ja taiteellisille äänille – ja tahdomme kulttuurin ja taiteen olevan yhdenvertaisia. Syventääksemme ymmärrystä yhdenvertaisuudesta tarvitsemme myös projekteja, jotka käsittelevät yhdenvertaisuuden globaaleja uhkia.

Kulttuuriohjelmamme perustuu laajaan käsitykseen kulttuurista. Tamperetta pidetään usein teattereiden ja museoiden kaupunkina, mutta kulttuurimme ulottuu korkeakulttuurista urheiluun ja undergroundiin, tie-teestä sosiaalityöhön ja hyvinvointiin – ja kaikenlaisista kummajaisista kansansivistykseen.

Jos ymmärrystä kulttuurista ja taiteesta halutaan muuttaa, ei prosessia voi johtaa norsunluutornista, vaan mukaan on otettava nekin kulttuurin osa-alueet, joihin tamperelaiset ja pirkanmaalaiset voivat samaistua.

Osana taiteellista visiota pyrimme toteuttamaan kolmea arvoa:

RAJOJA YLITTÄVÄ (*expansive*) – menemme mukavuusalueen ulkopuolelle, voitamme pelkojamme, kuljemme kohti dialogia ja yleisöpohjan laajentamista.

RAJOJA RIKKOVA (*eclectic*) – rikomme kulttuurin rajoja ja edistämme kulttuurista monimuotoisuutta; yhdistämme taidetta tieteseen, kauneutta tietosisältöihin.

ROSOINEN (*edgy*) – ollaksemme Yhtä Eurooppaa täytyy haastaa vallitsevia rakenteita, kaivaa esiin sisu ja roso, joista meidät tunnetaan; vaikuttavan taiteen ei tarvitse olla kaunistaa ja juhlallista, vaan se voi olla myös rosoista.

Kulttuuriohjelman rakenne ja projektien monimuotoisuus

Kulttuuriohjelma koostuu kuudesta elementistä. Ohjelmalinjoja kulttuurisessa ohjelmassa on neljä. Ohjelmalinjojen lisäksi siihen kuuluu kaksi kokonaisuutta, **Equaliser** ja **Party Time**.

Kulttuurin pitkäjänteiselle kehittämiselle eivät ole tärkeitä vain ohjelmasisällöt, vaan myös erilaisien kulttuurintekijöiden toimintamahdollisuuksien kehittäminen (*capacity building*). Tampere26:n kulttuuriohjelmassa Equaliser on tällainen osaamisen kehittämiseen keskittyvä kokonaisuus, joka valmistelee taiteellisia projekteja. Erityisohjelma Party Time on sarja eri vuodenaikoihin sidottuja lippulaivaprojekteja, joihin kuuluvat myös vuoden avajaiset ja päättäjäiset.

Neljällä ohjelmalinjalla on temaattiset ytimet:

(R)EVOLUTIONS (Vallankumoukset) -ohjelmalinjassa käytämme taidetta ja kulttuuria luodaksemme historiallista kehitystä ja nykyistä yhdenvertaisuuden tilaa Tampereella ja Euroopassa.

EQUALLY YOURS (Yhdenvertaisesti sinun) juhlii kulttuurin ja taiteen monimuotoisuutta. Korkea taide, kulttuuriperintö, populaarikulttuuri, ruohonjuuri- ja vastakulttuuri ovat yhtä lailla arvostettavia taiteellisia ilmaisumuotoja.

VILLAGE HOPPING (Kylähyppely) katselee yhdenvertaisuutta alueellisten linssien läpi. Tarjoamme alueella pääsyä korkeatasoiseen kulttuuriin. Lähetämme taiteilijat kylästä toiseen. Revimme itsemme irti mukavuusalueelta. Eurooppalaiset arvot linkittyvät paikallisiin mikroidentiteetteihin.

WILD CARD (Villi kortti) tutkii ihmisen ja luonnon välistä suhdetta. Kehitämme ekologista tietoisuutta, ope- tamme ympäristötaitoja, sovellamme ekologista ajattelua jokapäiväisiin käytäntöihin – nämä ovat kulttuurin haasteita 2020-luvulla.

Kulttuuriohjelma

Kulttuuripääkaupunkihakemuksessa listataan 115 projektia. Näistä 28 on Equaliser-osion ja Party Time-osioissa ja loput ohjelmalinjoissa. Esittelemme seuraavassa tiiviisti kaikki hakukirjassa mukana olevat projektit

Projektien nimiä ei ole suomennettu, jotta niiden etsiminen varsinaisesta hakukirjasta olisi helpompaa. Kaikki kulttuuripääkaupunkivuoden projektit eivät myöskään ole edes pidemmässä hakukirjassa mukana, sillä ohjelman kehittäminen jatkuu yhä – ja myös mahdollisen nimityksen jälkeen.

Equaliser

Equaliser-ohjelmakokonaisuus keskittyy valmiuksien ja osaamisen kehittämiseen (capacity building), joka on yksi Tampereen haun strategisista prioriteeteista. Koukeroisen sanan taakse kätkeytyy tärkeä asia, jossa on kyse paikallisten kulttuuritoimijoiden työskentelyolosuhteiden, yhteistyömahdollisuuksien ja taitojen kartuttamisesta yhdessä paikallisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Projekteilla luodaan maaperää ja mahdollistetaan tulevaa kulttuuriohjelmaa.

Projekteilla on neljä painopistettä:

- Yhdenvertaisuus ja digitalisaatio
- Kansainvälisyys ja taiteilijoiden ammattitaito
- Taiteilijoiden työtilat ja
- Alueellinen resurssien vahvistaminen

Lippulaivaprojekti **EDAS Tool** (Equality, Diversity, Accessibility & Sustainability) on ketterä ja käyttäjäystävällinen digitaalinen alusta kulttuuri-instituutioiden, yhteisöjen ja tapahtumien käyttöön. Ajantasainen tieto yhdenvertaisuudesta on helposti omaksuttavissa teoriانا, testinä ja videokursseina. Jokainen organisaatio voi sen avulla parantaa saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta.

Yhdenvertaisuus ja digitalisaatio -teeman alle kuuluu myös **Digital Capacity Building**, jossa on monipuolista luovien alojen digitaalisen kompetenssin lisäämistä. Tavoitteena on esimerkiksi tarjota resursseja siihen, että kaikista vuoden 2026 tapahtumista on saatavilla myös digitaalisia sisältöjä. Muut Equaliser-projektit esitellään alla lyhyesti teemoittain:

KANSAINVÄLISYYS JA TAITEILIJOIDEN AMMATTITAITO:

- **TAMPERE INTERNATIONAL HUB:** Tampereella asuvien ja tänne tulevien ihmisten kansainvälistä vuorovaikutusta tukeva hanke.
- **A STAGE FOR FUTURE LEADERS IN PERFORMING ARTS:** Näyttämötaiteiden mentorointiohjelma nuorille kuraattoreille ja taiteilijoille.
- **EUROPEAN TOURING CIRCUS ARTIST RESIDENCY:** Residenssi- ja esitysprojekti kuuden Euroopan maan nuorille sirkustaiteilijoille.
- **FEST AFRIKA:** Konferenssisarja, jonka tarkoituksena on edistää saavutettavuutta ja säilyttää kulttuurien monimuotoisuutta musiikin ja taiteen keinoin.

TAITEILIJOIDEN TYÖTILAT:

- **THE FUTURE OF WORKING SPACES:** Projekti työtilojen löytämiseksi kulttuurialan toimijoille ja taiteilijoille.
- **NEKALA CAMPUS OF ART AND CULTURE:** Nekalan koulusta kehitetään taiteilijoiden työtilakokonaisuutta, jota kaavaillaan Tampereen kulttuurikeskittymäksi (keskeneräinen prosessi).
- **INDEPENDENT CULTURAL CENTRES:** Merkittävät itsenäiset kulttuurikeskukset, kuten Tahmelan huvila, Hirvitalo, Kurpitsatalo, Hatanpään pesula, Takahuhdin taiteilijatalo ja Rajaportin sauna siirretään ylläpidon osalta Tampereen kaupungin kulttuuribudjettiin vuonna 2022.

ALUEELLINEN RESURSSIEN VAHVISTAMINEN:

- **TAILORING ART AND CULTURE:** Online-työkalu kulttuuripalvelujen tarjoamiseen esimerkiksi terveyspalveluille.
- **ARTIST AND PRODUCER BANK:** Luodaan pysyvä rakenne vahvistamaan tuottajien ja taiteilijoiden verkostoa Tampereella ja Pirkanmaalla. Tuloksena syntyy online-alusta taiteilijoiden ja tuottajien palkkaamiseksi.
- **LIBRARY OF CREATIVITY:** Kulttuuripääkaupunkiaiheiset keskustelut ja webinaarit tekevät kirjastoista dialogin, tarinankertomisen, verkostoitumisen ja aktiivisen kansalaisuuden alustoja.
- **SPECIS (Sport, Events and Cultural Sustainability in European Second Cities):** urheiluun liittyvän vapaaehtoistyön vahvistamista – ja myös kulttuurin parissa tehtävän talkootyön kehittämistä.

Party Time

Party Time on 15 tapahtuman sarja, joka levittäytyy vuodenaikojen mukaan tapahtumavuodelle 2026.

24 DEC, 2025: THE PREPARTY: WINTER MIRACLE

Tampere26-vuoden ja yhdenvertaisuuden juhlinta alkaa jouluaattona 2025, kun Uros Live -areenalla järjestettävään hyväntekeväisyystapahtumaan kutsutaan vähävaraisia tai syrjäytymisuhan alla olevia kansalaisia ja perheitä. Osallistujille tarjotaan maailmanluokan show, jouluateria ja ympäristöystävällisiä lahjoja.

1.-4.1.2026: THE WINTER PARTY: GRAND OPENING

MOOMIN ON ICE. Jääbaletti avaa Tampere26-vuoden. Kansainvälinen tuotanto yhdistää huippu-urheilua ja esittävää taidetta Uros Live -areenalla. Musiikki Tuomas Kantelinen.

OLAFUR ELIASSON WITH NORDIC CONTEMPORARIES. Tanskalais-islantilainen kuvataiteilija Olafur Eliasson yhdessä muiden pohjoismaalaisten kuvataiteilijoiden kanssa avaa Tampereen taidemuseon laajennuksen.

SPECIAL ESPORTS WORLD CHAMPIONSHIPS. Special eSports -kisan fanit kokoontuvat 2026 juhlistamaan tapahtumaa MM-kisoilla. Esteetöntä eUrheilua pelataan oman vartalon liikkeillä ja saavutettavilla pelivälineillä, ja se soveltuu myös kehitysvammaisille ja muille erityisen tuen pelaajille.

30.4.-3.5.2026 THE SPRING PARTY

ACCAC EQUALITY FEST. ACCAC (Accessible Arts and Culture) on kansainvälinen verkosto, joka edistää yhdenvertaisempaa maailmaa järjestämällä festivaaleja ja tapahtumia. Festivaali kerää osallistujia yli 50 maasta.
Finnish Maiden (Suomen neito). Koreografi Jouni

Prittinen valmistaa Tampereen yliopiston robotiikan tutkijoiden kanssa tanssiteoksen kuudelle ammattitanssijalle ja kuudelle teollisuusrobotille. Esitys striimataan ja sitä täydennetään digitaalisesti kokeellisilla teknologioilla, kuten virtuaalitodellisuudella.

THE STORY OF TAMPERE. Sorin Sirkus, Eppu Normaali, Tampere Filharmonia sekä Santtu-Matias Rouvali yhdistävät voimansa kertoakseen Tampereen tarinan Uros Live -areenalla.

6.-9.8.2026 THE SUMMER PARTY

ROMEO AND JULIA RE-CITIED. Shakespearen nyky-ajan siirretty draama nähdään Tampereen Pakkahuoneen aukiolla. Esitykseen striimataan kohtauksia myös muualta kaupungista, kuten flashmob-esityksiä ohi ajavasta bussista tai ostoskeskuksesta. Esitys on nähtävissä kokonaisuudessaan myös verkossa.

VOICES OF WOMEN. Tero Saarisen koreografian maailmanensi-ilta on Tampereen Teatterikesän, Tampere-talon sekä Tero Saarinen Companyn yhteistuotanto. Kaupungille toteutetaan myös dramatisoituja ääniinstallaatioita, joissa esitellään alueella vaikuttaneita vahvoja naisia, kuten arkkitehti Wivi Lönn, opettaja Rosa Lemberg ja tasa-arvopioneeri Minna Canth.

CHOOSE YOUR STAR! Nuorisovaltuuston johdolla nuoret saavat valita ohjelmiston uuden musiikin fes-

tivaalille, joka järjestetään ammattilaisvoimin Uusi Tampere -festivaalin yhteyteen.

KURU MUSICAL. Laivaonnettomuutta muisteleva musikaali esitetään Mustalahden satamassa. Kun esitys alkaa, lavalla on 162 paikallista ihmistä esittäen miehistöä ja matkustajia, lopussa heitä on enää 22. Tekijöinä mm. Eeva Kontu ja Tampereen Komediateatteri.

6.-8.11.2026 AUTUMN PARTY

THE LOUHI MUSICAL. Kalevalasta tutun Louhen tarina esitetään tällä kertaa heavy metal -musikaalina. Musikaali tervehtii kansallismytologian eeppejä naishahmoja uudesta kulmasta.

GUERRILLA LIGHTS. Pirkanmaalaiset yhteisöt valtaavat valolla kaupunkikohteita, jotka ansaitsevat tulla huomatuksi. Social light movement -liikkeen perustajat Martin Lupton ja Sharon Stammers Light Collective -yhteisöstä kuratoivat tapahtuman yhdessä suomalaisen valosuunnittelija Annukka Larsenin kanssa.

28.-31.12.2026 CLOSING PARTY

COMEDY GAMES EUROPE. Kymmenen eurooppalaista koomikkoa grillaa EU-maita ja niiden kansalaisia kiertueella, joka huipentuu Tampereelle.

WELCOME 2027! Kulttuuripääkaupunkivuosi päättyy juhliin, joihin saapuvat myös vuoden 2027 kulttuuripääkaupunkien edustajat, jotka esittävät valittuja paloja tulevasta ohjelmastaan.

Vallankumoukset – (R)evolutions

Käsitlemme taiteen ja poikkitaiteellisten projektien keinoin eurooppalaisia vallankumouksia. Mitä annettavaa Tampereella on sosiaalisen polarisaation ja konfliktien ehkäisemiselle? Miten vuoden 1918 tapahtumia voidaan käyttää tällaisten työkalujen kehittämiseen? **Rebel in Me** pureutuu näihin kysymyksiin ja sisältää myös taiteellisen osuuden, johon kuuluu muun muassa eurooppalaisia sisällissotia käsittelevä elokuvaviikko.

Yhdenvertaisuus liittyy myös muihin ajankohtaisiin aiheisiin, kuten sananvapauteen ja ihmisoikeuksiin. **Freedom of Speech** luo kansainvälisen verkoston ja tapahtuman ilmaisun vapaudesta, ja tapahtumassa käsitellään muun muassa sananvapautta Venäjällä. **Rights at Stake** kehittää yhdessä yleisöjen kanssa Tiedekeskus Heurekaan ihmisoikeuksia käsittelevän interaktiivisen näyttelyn, joka myös kiertää Eurooppaa.

Vallankumouksiin kuuluvat myös teknologiset mullistukset. **Two Cities** yhdistää liveroolipelaamista, digitaalisuutta ja interaktiivista teatteria tutkiakseen Tampereelle ja yleensäkin kaupungeille ominaista kaksijakoisuutta. **University as a Living Work of Art** tuo tieteen ulos norsunluutornista julkisille paikoille: esimerkiksi fotonikan uusimmat keksinnöt muuttuvat kaupunkitilaa elävöittäväksi taiteeksi.

Sámi People and Indigenous Arts toteuttaa Museo Milavidan alueella ilmaiskonsertin, jossa musiikki yhdistyy videotaiteeseen. Projektiin kuuluu myös saamelaisaiheinen taidenäyttely osana Finlayson Art Areaa. **Carmina Jerosolymitana** on Tampere Filharmonian uusi tilausteos, ristiretkiaiheinen sekulaari oratorio solisteille, kuorolle ja sinfoniaorkesterille.

Eurooppa tarvitsee yhteisiä keskusteluja esteettömissä julkisissa tiloissa. **Pub(lic) Science** hyödyntää Tampereen parhaita perinteitä juurevana yhteiskunnallisen tutkimuksen keskuksena tuomalla yleisöluentoja paikallisiin baareihin. **EU Challenge** -kirjoituskilpailussa ammatti- ja amatöörikirjailijoita haastetaan kirjoittamaan kaunokirjallisia tekstejä EU:sta.

Esteetön ja saavutettava kulttuuri kuuluu kaikille ihmisille. Projektissa **Art Castle** lapset toteuttavat alusta loppuun taidenäyttelyn yhdessä eurooppalaisten taiteilijoiden kanssa. **Kirsi – Woman with Disabilities** kertoo kehitysvammaisen naisen tarina teatterin keinoin. **Dance @Station 4.0** vie vuorovaikutteista tanssitaiteutta eurooppalaisiin teollisuuskaupunkeihin, joissa tanssijat esiintyvät osana taiteellista interrail-matkaa.

Kulttuurimme vallankumouksiin kuuluu sekin, että teemme yhteistyötä eri alojen kanssa. **Senior**

Power luo yhdessä ikäihmisten kanssa monipuolisia taideilmaisun muotoja ja sisältää muun muassa graffiti-työpajan. Projektissa **I am Hope** nuoret hahmottelevat ajatuksiaan toivosta tulevaisuuden Euroopassa, ja projekti tuottaa Euroopan Komissiolle luovutettavaksi ns. *Tampere Paper of Hope*:n. **Rereading Gender** nostaa Tampereen kaupungin jakamaa tasa-arvopalkintoa (International Gender Equality Prize) entistä enemmän esille ja luo uusia tulkintoja Eeva-Liisa Mannerin, Minna Canthin, Sirkku Peltolan ja Johanna Sinisalon teksteistä.

MUITA OHJELMAN KOHOKOHTIA:

- Cities at Rapids
- City of Women
- Resonance 2026
- Other City – Forgotten Spaces
- Gender Balance in Jazz

Yhdenvertaisesti sinun – Equally Yours

Tarjoamme yhdenvertaisia alustoja ja julkisia tiloja kulttuurille eri muodoissaan – kansanperinteestä nyky-kulttuuriin ja klassikoista uusiin teoksiin. **In the Air, on the Rapids** on Koskipuistossa tapahtuva performanssi, joka yhdistää runoutta, tanssivaa vettä ja ilma-akrobatiaa Tammerkosken yläpuolella.

Eurooppaan kurotamme elokuvaprojektilla **365 Windows to Europe**, jossa Arthouse Niagara esittää yhdessä kansainvälisten kumppaneiden kanssa eurooppalaisen elokuvan vuoden jokaisena päivänä. Projekti muodostuu teemaviikoista (muun muassa omat viikot kaikille EU-maille).

Projektissa **Mussorgsky Revisited** suomalaiset taiteilijat luovat uusia teoksia ja venäläiset säveltäjät maalausten innoittamana uusia sävellyksiä Mäntän Musiikkijuhlille. **Kalevala X:ssä** Folk Extreme toteuttaa 30-osaisen teossarjan, joka on anarkistinen yhdistelmä mykkäelokuvaa, musiikkivideota, kansanmusiikkia ja kansantanssia, konebiittejä ja streetdancea.

Jotta kulttuurimme kuuluu yhdenvertaisesti kaikille, on sen käsiteltävä myös aineetonta kulttuuriperintöä. **Europe Comes in for Sauna** esittelee monipuolisen ohjelmakokonaisuuden, jossa juhlietaan Pirkanmaan laajan saunaverkoston lisäksi digitaalisuutta, saunadiplomatiaa ja saunatiedettä. Projekti hui Pentuu Walteri Torikan tähdittämään *Saunaopperaan* Hämeenkyrössä. **Demoscene Lives!** esittelee aineetonta kulttuuriperintöä tietokoneille tehtyjen ”demojen” muodossa Pelimuseon suurnäyttelyssä.

Skate-Friendly Cities tekee Tampereesta rullalautailun edelläkävijäkaupunkia. Käytämme skeittausta välineenä kestävään kehitykseen ja kaupunkilaisia osallistavaan toimintaan ja luomme skeitattavia taideteoksia ja skeittiaiheisia kaupunkitapahtumia Tampereelle ja seutukuntiin.

Yhdenvertaisuuteen kuuluu sekin, että madallamme kynnystä sekä kulttuurista nauttimiseksi että sen luomiseksi. **Art in Strange Places** tekee tavallisista paikoista epätavallisia viemällä taidetta parvekkeille ja takapihoille, ja projekti jalkautuu myös palvelu- ja vastaanottokeskuksiin. **Your Echo in Me** vie voimaannuttavaa kuorolaulua Pirkanmaan kansallispuistoihin ja odottamattomiin kaupunkitiloihin, kuten parkkihalleihin, ja molemmissa paikoissa syntyy intiimejä kohtaamisia muusikoiden ja yleisöiden välillä.

Monialaisessa projektissa **Invisible Tampere** Miljoonasateen Heikki Salo ja muusikko-lauluntekijä Tuija Rantalainen osallistavat taidekasvatuksellisin menetelmin vasta-alkajia omien biisien tekemiseksi.

Menetelmä laajenee myös muille taiteen aloille.

Julkinen tila kuuluu myös lapsille. **Occupy the City!:** lapset valtaavat kaupungin julkisia tiloja – katuja, aukioita, ja jos hyvin käy, ehkä jopa taidemuseon!

MUITA OHJELMAN KOHOKOHTIA:

- Improvisation Brings Together
- Capital of Literacy
- 100 Community Choirs
- Maker Library
- My Spot
- Tampere Urban Performing Game Event
- Homeless Football World Cup
- Shit is Equal
- Culture to the Streets
- Hands On Music
- The Art of Being a Baby

Kylähypely – Village Hopping

Mitä jos kaikkiin Pirkanmaan kuntiin tehtäisiin julkinen taideteos? Tai entä jos kaikkien kuntien asukkaat saisivat tehdä oman graffitinsa siitä, millaiseksi he oman kuntansa mieltävät?

Totems of Equality teetättää yhteistyössä paikallisten kuntalaisten kanssa 20 julkisen taiteen teosta kaikkiin Pirkanmaan kuntiin. **Muralismo!** vie katutaidetta ja graffiteja niiden monissa muodoissa kaikkialle maakuntaan. Projektissa luodaan kaikille Pirkanmaan kunnille oma ”ystävyystatuointi” eli katutaideteos, jota muunnellaan eri kuntien kesken.

Kylähypely on myös eurooppalaisten identiteettien tutkimista. **Self-Made Life: Art on the Outside** luo eurooppalaisen ITE-taiteen suurtahtuman Mänttä-Vilppulaan, josta se levittäytyy koko maakuntaan. Mukana on kansainvälisiä partnereita kymmenestä Euroopan maasta. **Freak Festival World Championship**:ssa valloilleen päästetään kylähulluuden parhaat perinteet, kun eukonkantajat, itikantappaajat ja muurahaispesässä istujat saavat seurakseen muun Euroopan friikkifestivaalit.

Kylähypelyyn kuuluu myös kulttuurivaihto. **Laterna Roma: Animation Train to Viiala** avaa animaatiotaiteeseen perustuvan romanimuseon Akaan Viialaan ja tuo taidetta sinne kulkevaan junaan. Junamatka herättää eloon vanhan ajan työläisperinnettä, jossa junamatkat saattoivat sisältää musiikkia. **Underground Hopping** ponnistaa Tampereen vahvasta ala- ja vastakulttuuriskenestä: projekti luo Maria Mattilan idean mukaisesti yhteisötaidepihoja, joissa erilaiset tekijät voivat ilmaista itseään, ja Vastavirta-klubin bändit jalkautuvat viikonloppufestivaalin muodossa Tampereen keskusta-alueen Tullikamarille.

Lapset kylähypelevät osana **The Grand Carnival** -projektia. Kaksiosaisessa hankkeessa Pirkanmaan kuntiin jalkautuu ensin pieniä kyläkarnevaaleja, joissa lapset tekevät yhdessä kulttuuria matalalla kynnyksellä. Projekti huipentuu Suureen Karnevaaliin Tampereella 2026.

Projekti **Dark November** käyttää videotaidetta, valoa ja muita medioita herättääkseen eloon Mänttä-Vilppulan, Valkeakosken, Nokian, Virtain ja Tampereen tehdasmiljöitä.

Ja kun kesäaurinko laskee, kokoontuvat paikalliset asukkaat ja kansainväliset vieraat yhteen kahden perinteen merkeissä (**By Nightfall**). Nuoria ja ikäihmisiä tuodaan yhteen tanssilavakulttuurin avulla, ja eloon herää niin ikään iltamaperinne, kun kaikki ikäluokat kohtaa vanhan ajan iltamissa kylätaloilla muun muassa Valkeakoskella, Akaassa, Pälkäneellä ja Urjalassa.

MUITA OHJELMAN KOHOKOHTIA:

- Word Bridges
- Quilt of Europe
- Fauns of Pirkanmaa
- Black! Schwartz! Noir!
- Folk Art Tampere
- Art Town Choir Festival
- Circus Hopping
- Glass is Born in 1000 Degrees
- Birgitta
- Nordlek / Barnlek 2026

Villi kortti – Wild Card

Kulttuuri-ohjelma huipentuu ohjelmakokonaisuuteen, jossa taidetta tehdään luonnossa ja luontoteemoista, ei ihmiskeskeisesti. Pirkanmaan ainutlaatuinen luonto nousee esiin projektissa **Forgotten Giants**, jossa tanskalainentaiteilija Thomas Dambo rakentaa järvireittiemme varrelle kierrätetyistä materiaaleista jättimäisiä kiipeiltäviä ”peikkoja”.

Cecilia Damströmin säveltämä ooppera **Memory of Water** kertoo maailmasta, jossa makean veden varannot ovat ehtyneet, kansainvälisesti menestyneen tamperelaiskirjailija Emmi Itärannan teoksen pohjalta. **Reflection on a Forest** esittelee toisen kansainvälisesti tunnetun suomalaistaiteilijan Eija-Liisa Ahtilan uuden videoteoksen Mänttä-Vilppulassa. Luontoon kuuluu myös monenkirjavaa lavarunous- ja vastakulttuuri-osaamista, jota **Wild Folk** vie Pirkanmaan intiimeihin luontokohteisiin parhaiden runoilijoidensa ja muusikoidensa kautta.

Metsästä tehdään Pirkanmaalla eturivin tutkimusta. **The Word for World is Forest** kutsuu kansainvälisiä yleisöjä Juupajoelle Hyytiälän metsäntutkimusasemalle, jossa kansainvälisesti verkostoitunut ympäristötaide ympäristötaide avautuu laajalle yleisölle. **Natural Horrors** haastaa käsityksen suomalaisten läheisestä luontosuhteesta tutkimalla metsän pelkoa nukketatterin ja musiikin keinoin sekä Pirkanmaan luonnossa että myöhemmin kaupungeissa.

Tampereen suurimpiin mullistuksiin kuuluu Hiedanrannan kaupunginosa, josta tavoitellaan kestävän kehityksen lippulaivaa ja Länsi-Tampereen uutta kulttuurikeskusta. Alue on toistaiseksi houkutelut paikan päälle ruohonjuuritason kulttuuritoimijoita, mutta miten heidän käy jatkossa? **Hiedanranta Green Deal** tutkii alueen suurta muutosta: miten kestävän kehityksen eri muodot sovitetaan yhteen, ja voiko vihreää siirtymää tehdä sosiaalisesti kestäväällä tavalla?

Lapsille luontoteema tulee läheiseksi kierrätysteeman ja hyönteisten myötä. **Plastic Rapids** muuntaa Tamperetta halkovan kosken lasten käsissä muovista tehdyksi koskeksi – ja samalla opimme näkemään, miten paljon muovijätettä tuotamme. **The Insect Symphony** on Tampere Filharmonian tilausteos, jossa orkesteri lähestyy luontoa musiikin, visuaalisuuden ja tieteen kautta.

Luontoaiheinen ohjelmakokonaisuus käsittää myös projektin **Edible City**, joka tekee kaupunkilaisia tietoiseksi lähiruoan mahdollisuuksista. Projektissa tutustutaan villiruokaan, kaupunkipuutarhoihin, yrttipolkuun ja linjataan kaupunkiviljelyn mahdollisuuksia.

MUITA OHJELMAN KOHOKOHTIA:

- Illuminated Land
- Honeybee's Highway
- Sensitivity, Creativity and Flowers!
- Sustainable Cuisine
- Colouring Hay Bales

Miten kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmisto valitaan?

Taiteelliset päätökset on tehnyt ja tekee kolmihenkinen taiteellinen johtoryhmä. Heidän tukena ovat olleet hankkeen tuottajat, koordinaattorit ja kirjoittajatiimi. Asianomaiset ovat jäävänneet itsensä käsittelyssä projekteja, joissa he itse tai heidän lähipiirinsä on osallisena.

Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmisto ei ole vielä valmis. Se täydentyy, ja täydennyksiä varten järjestetään kolme avointa ohjelmahakua.

Kansainvälisen yhteistyön lisäämiseksi käynnistetään 2023 Euroopan laajuinen ohjelmahaku. Toinen ohjelmahaku järjestetään Suomessa. Molemmissa ohjelmahauissa seurataan haun taiteellista visiota ja seuraavia kriteereitä:

- Tukeeko projekti yhdenvertaisuutta käsittelemällä sitä temaattisesti tai satsaamalla muulla tavoin kulttuurin esteettömyyteen, osallisuuteen ja monimuotoisuuteen?
- Rohkaiseeko projekti rikkomaan vallitsevia rakenteita niiden pönkittämisen sijaan?
- Laajentaako projekti yleisöpohjiaan esimerkiksi kurottaen kohti epätavallisia yleisöjä?
- Ruokkiiko projekti vaikutteiden yhdistämistä eri kulttuurin alueiden tai taiteiden ja muun yhteiskunnan välillä?
- Rakentaako projekti uutta osaamista niin että sillä on pysyvä vaikutus kaupungille ja alueelle ja mahdollisesti koko Euroopalle?
- Voidaanko projekti toteuttaa kestävästi?
- Vahvistaako projekti eurooppalaista verkottumista?
- Kehittääkö projekti sitä perintöä, jota on kuvattu osana yleistä strategiaamme?

Vuosina 2024–25 järjestetään vielä kolmas, yhteisöprojektien ohjelmahaku. Pirkanmaan yli 200 urheiluseurassa on mukana noin 60 000 jäsentä, 40 000 kansalaista on mukana kulttuurijärjestöissä, ja tällä haulalla aktivoidaan heitä. Tässä ohjelmahauissa rahoitetaan 200 projektia, joista jokainen saa 2600 euron rahoituksen.

Paikallisen kulttuuriperinnön yhdistäminen uusiin ja innovatiivisiin kokeiluihin

Koska taiteellinen visiomme perustuu rajojen ylittämiseen, eri alojen risteyttämiseen ja rosoisuuteen, uudenlaiset kokeilut ovat olennainen osa hakemustamme. Tässä mainitaan viisi eri tapaa, jolla yhdistämme kulttuuriperintöä ja taiteen aloja innovatiivisiin ja kokeellisiin taideilmaisun muotoihin:

UUTTA LUOVAT ALUSTAT: monet yhteiskunnallisiin aiheisiin suuntautuvat projektimme (esim. **Rights at Stake** ja **I am Hope**) luovat uusia alustoja, joissa kansalaiset voivat matalalla kynnyksellä osallistua sisältötuotantoon.

ESTEETTÖMYYDEN VALLANKUMOUKSET: **ACCAC Equality Fest** esittelee monipuolisesti huippuluokan ammattitaiteilijoita, ja **Special eSports** -maailmanmestaruuskisoissa kisataan esteettömän eUrheilun laiteilla.

VILLISTI POIKKITAITEELLINEN: Tampere tunnetaan sekä teattereistaan että urheilustaan, joten miksemme yhdistäisi näitä kahta ja toteuttaisi kunnianhimoista jääbalettia (**Moomin on Ice**)?

INNOVATIIVINEN SUHDE LUONTOON: luonto taipuu moninasiin taideteoksiin, ja luontoaiheiset taideprojektimme koettelevat niin taiteen alojen kuin tieteen ja taiteen rajoja (esim. **Reflection on a Forest** ja **The Word for the World is Forest**).

IMMERSIIVINEN TEKNOLOGIA: koneet ovat tulleet jäädäkseen – ja pian tulevat myös robotit: Jouni Prittinen luo virtuaalitekniikkaa hyväksi käyttäen koreografian kuudelle tanssijalle ja teollisuusrobotille esityksessä **Finnish Maiden**.

Paikalliset taiteilijat ja kulttuuriorganisaatiot Tampere26:n ytimessä

Paikalliset kulttuuritoimijat olivat vahvasti mukana jo haun ensimmäisellä kierroksella. Avoimen ohjelmahau ja muiden kanavien kautta kulttuuripääkaupunkivuodeksi saatiin yli tuhat ohjelmaehdotusta.

Ohjelmistossa ovat mukana suuret kulttuuri-instituutiot, kuten Tampere-talo, Tampereen taidemuseo, Serlachius-museot, Uros Live -areena, Tampereen Teatterikesä, Museokeskus Vapriikki, Työväenmuseo Werstas, Tampere Filharmonia, Tampereen ammattikorkeakoulu ja Tampereen yliopisto.

Pienemmistä toimijoista edustettuina ovat muiden muassa Hämeenkyrön FESTiwaalit, Sorin Sirkus, SirkusRakkausPumPum, Kulttuurikeskus PiiPoo, Folk Extreme ja Pirkanmaan Kaarikoirat. Kumppanuudet karttavat yhä.

3. Eurooppalainen ulottuvuus

Seuraavassa selvennetään hakemuksen eurooppalaista ulottuvuutta: Euroopan kulttuurien monimuotoisuutta, kulttuurien välistä vuoropuhelua ja unionin kansalaisten keskinäistä yhteisymmärrystä edistäviä toimia. Osan ydintä on myös strategia laajan eurooppalaisen ja kansainvälisen yleisön kiinnostuksen herättämiseksi. Lisäksi kuvataan eri maiden toimijoiden tai kaupunkien (myös muiden kulttuuripääkaupunkien) yhteistyötä.

Kulttuurinen monimuotoisuus ja kulttuuriemme yhteiset teemat

Eurooppalainen tapaustutkimuksemme siitä, miten taide ja kulttuuri voi edistää tasa-arvoa, tarjoaa ainutlaatuisen lähtökohdan kansainväliselle yhteistyölle.

Tampereen visio tulevaisuudesta perustuu yhdenvertaisuuteen ja kestäväan kehitykseen. Euroopan haasteet ovat suuria, ja projektiemme on vastattava niihin. Kuinka elää kestävästi kaupungeissa samalla kun otetaan huomioon ympäristön esteettisyys ja kansalaisten demokraattinen osallistuminen (esim. **Hiedanranta Green Deal**)? Kuinka tarjota kaupunkilaisille innovatiivisia alustoja ja turvallisia tiloja (esim. **Pub(lic) Science**)?

YHDENVERTAISUUDEN ULOTTUVUUDET

Ihmisoikeudet ja sananvapaus ovat yhdenvertaisuuden airueita. Käsittelemme näitä teemoja yhdessä kansalaisjärjestöjen ja kansainvälisten instituutioiden kanssa. Tiedekeskus Heureka, yhteistyökumppaninaan Euroopan neuvosto, järjestää ihmisoikeusteemaisen näyttelyn **Rights at Stake**. Sananvapausaiheinen konferenssi **Freedom of Speech** järjestetään Tampereella vuodesta 2022 joka toinen vuosi, ja mukana on mm. venäläinen kansalaisjärjestö *Open Space*.

Saavutettavuus ja osallisuus ovat myös päivänpolttavia eurooppalaisia teemoja. Olemme inklusion ja esteettömyyden edelläkävijöitä Tampereella perustetun ACCAC – Accessible Arts and Culture -järjestön ansioista. Järjestö on malliesimerkkimme siitä, miten verkostoidumme globaalisti ja edistämme yhdenvertaisuutta.

Yhteistyömme huomioi myös **eurooppalaisten**

arvojen välisiä ristiriitoja. Projektissa **Rebel in Me** teemme yhteistyötä irlantilaisien, espanjalaisten ja latvialaisten kumppaneiden kanssa. Tutkimme taiteen keinoin sitä, miten konfliktit ja sosiaaliset jaot yhteiskunnissa syntyvät, sillä meillä kaikilla on oma kokemuksemme sisällissodasta ja siitä selviämisestä.

KULTTUURIEN VÄLINEN DIALOGI JA NUOREMMAT SUKUPOLVET

Tampereen monikulttuurisuus näkyy siinä, että vähemmistökieliämme ovat paitsi ruotsi, saame ja venäjä, myös arabia, viro ja persia. Yhteistyötä on tehtävä myös Euroopan ulkopuolella. Venäjälle teemme yhteistyötä muiden muassa kansalaisjärjestöjen ja pienten organisaatioiden kanssa. Projekteissa **Hands on Music**, **Mus-sorgsky Revisited** ja **Moomin on Ice** toteutuu taiteilijavaihto. Saamelaisien ja muiden alkuperäiskansojen taidetta tutkimme elokuva- ja musiikkiprojekteissa. **Laterna Roma** herättää eloon suomalaisen romani-kulttuurin animaatioiden kautta.

Julkisia tiloja tarkastelemme paitsi sosiaalipoliittisesta näkökulmasta, myös taiteellisen vaihdon ja vuorovaikutuksen kulmasta. Erilaisia yleisöjä tavoitetaan **Muralismo!**:ssa, **Skate-Friendly Cities** -projekteissa ja **Europe Comes in for Sauna** -tapahtumakokonaisuudessa.

Koska tulevaisuus on nuorten käsissä, on heille annettava mahdollisuus tutkia maailmaa kansallismallien rajojen ulkopuolelta. **Word Bridges** -projektissa Tartto 2024 -kulttuuripääkaupunkivuoden kanssa teemme lastenkirjallisuutta osallistavalla tavalla kahden maan välillä. **Tampere Urban Performing Game** -tapahtumassa luomme ymmärrystä sukupolvien välillä pohtien sitä, miten Euroopan merkitys on muuttunut aikojen saatossa.

Miten saamme suuren eurooppalaisen yleisön kiinnostumaan Tampereesta?

Ihmisten kohtaamiset on pandemian takia laitettu tauolle. Tulevaisuuden kulttuuripääkaupungeissa meidän täytyy löytää takaisin toistemme luo, takaisin kulttuurielämään. Taiteen täytyy olla enemmän kuin pelkkää viihdettä ja todellisuuspakoa. Sitä tarvitaan luomaan uudelleen repeytyneitä sosiaalisia rakenteita.

Tampere26 tarjoaa tähän työkaluja. Kulttuuripääkaupunki on mahdollisuus testata niitä kansainvälisten taiteilijoiden ja yleisöjen avulla. Tarvitsemme kulttuuria, joka perustuu arvoihimme, kuten yhdenvertaisuus, saavutettavuus, monimuotoisuus ja kestävyys.

Tampere rakentaa strategiansa kansainvälisen yleisön houkuttelemiseksi neljälle periaatteelle:

KONSEPTIN EUROOPPALAINEN AJANKOHTAISUUS: Yhtä Eurooppaa -konsepti vetoaa kaikkiin, jotka haluavat palauttaa koronakriisin vaarantaman eurooppalaisen kulttuurin moninaisuuden.

RAJOJA YLITTÄVÄ JA RIKKOVA, ROSOINEN TAITEELINEN OHJELMA: Urbaaneja alakulttuureja ja ympäristötaidetta, huumoria ja tiedettä, vakavia keskusteluja ja ohjelmaa lapsille. Kaikki tehdään yhdenvertaisuuden, monimuotoisuuden, saavutettavuuden ja kestävän kehityksen hengessä, jossa vahvistetaan tamperelaisten ja pirkanmaalaisten asemaa osana yhtä Eurooppaa.

KULTTUURI JA LUONTO, PAIKALLINEN JA GLOBAALI: Pandemia on lisännyt tarvetta paeta luontoon hektistä kaupunkielämää. Kaupungistuminen kuormittaa luontoa. Meidän täytyy turvautua taiteeseen tehdäksemme luonnon kuulluksi. Ohjelmassa kansainvälisesti tunnetut taiteilijat tuovat ilmi ympäristöön liittyviä ongelmia taiteen avulla.

MONIMUOTOISIA INHIMILLISIÄ KOHTAAMISIA: Liian usein kulttuurikokemukset toteutuvat samanmielisten mukavuusalueella. Tampere26:ssa rikotaan rajoja todellisen ja digitaalisen, valtavirran ja alakulttuurin välillä sekä rosoisen ja populaarin välillä.

Yhteydet Tampereen ja muiden Euroopan kulttuuripääkaupunkien välillä

Strateginen yhteistyö muiden kulttuuripääkaupunkien kanssa alkoi syksyllä 2020 webinaarilla, jossa oli mukana osallistujia monista aiemmista ja tulevista kulttuuripääkaupungeista: Linz 2009, Marseille 2013, Pilsen 2015, Aarhus 2017, Matera 2019 ja Tartto 2024.

Webinaarissa kokemuksia ja osaamista jaettiin yhdessä yli 300 pirkanmaalaisen kulttuuritoimijan kanssa. Myös muita webinaareja on järjestetty esimerkiksi Rijekan (2020/21) ja Kaunasin (2022) kanssa.

Tampereen ystävyyskaupunkeja ja myös tulevia kulttuuripääkaupunkeja ovat Kaunas 2022, Tartto 2024 ja Chemnitz 2025. Kaikkien kolmen kanssa tehdään yhteistyötä ohjelmistossa.

Yksi esimerkki on tanssiyhteistyö projektissa **Dance @Station 4.0**. Siinä ovat mukana Tanssiteatteri MD Tampereelta, Chemnitzin teatteri ja baletti, Company Chameleon (Iso-Britannia), Plesni Teater Ljubljana (Slovenia) ja Norrlandsoperan Umeå (Ruotsi).

Vastaavaa ohjelmistoyhteistyötä tehdään seuraavien entisten kulttuuripääkaupunkien kanssa: Lille 2004, Linz 2009, Pécs 2010, Aarhus 2017, Leeuwarden 2018, Galway 2020 ja Uumaja 2014. Vuonna 2026 juhliitaan 10 vuotta kulttuuripääkaupungista -teemalla Donostia-San Sebastiánin (2016) ja Wrocławin (2016) kanssa.

Ystävyyskaupunkien lisäksi tulevista kulttuuripääkaupungeista Tampereen partnereita ovat Novi Sad 2021/22, Timișoara 2023, Veszprém-Balaton 2023, Bodø 2024, Nova Gorica 2025 ja Latvian kulttuuripääkaupunkiehdokkaat 2027, Cēsis ja Liepāja.

Vuoden 2026 toinen kulttuuripääkaupunki valitaan Slovakiasta. Oli valinta Nitra, Trenčín tai Žilina, Tampere tekee valittavan kaupungin kanssa ohjelmistoyhteistyötä.

TAMPERE26 JA KANSAINVÄLISET PARTNERIT

Pohjoismaat ja Baltia (Suomi, Ruotsi, Norja, Latvia, Liettua, Viro, Färsaaret, Islanti, Tanska)

Århus, Bergen, Birštonas, Bodø, Cēsis, Kööpenhamina, Eskilstuna, Färsaaret, Göteborg, Gränna, Harstad, Helsinki, Ikast-Brande, Jūrmala, Karasjok, Kaunas, Kuopio, Liepāja, Malmö, Mölndal, Norsborg, Norrköping, Oslo, Oulu, Reykjavik, Riika, Savonlinna, Skellefteå, Stockholm, Tana, Tartu, Tallinna, Turku, Umeå, Viljandi, Vilna, Vossevangen, Örebro

Keski- ja Itä-Eurooppa (Itävalta, Valko-Venäjä, Bulgaria, Tšekki, Unkari, Puola, Moldova, Romania, Venäjä, Slovakia, Ukraina)

Bad Ischl, Bratislava, Brno, Budapest, Krakova, Innsbruck, Košice, Łódź, Moskova, Nitra, Pilsen, Praha, Pietari, Jakutia, Salzburg, Udmurtia, Timișoara, Trnava, Trenčín, Wien, Veszprém, Varsova, Wrocław, Žilina

Länsi-Eurooppa (Belgia, Ranska, Saksa, Liechtenstein, Luxemburg, Monaco, Alankomaat, Sveitsi, Iso-Britannia)

Angoulême, Amsterdam, Belfast, Berliini, Bordeaux, Bradford, Brugge, Brunswick, Cardiff, Chemnitz, Dublin, Düsseldorf, Edinburgh, Galway, Gent, Haarlem, Heidelberg, Essen, Lille, Lontoo, Manchester, Marseille, Mons, München, Nottingham, Nürnberg, Pariisi, Rhein-Hunsrück, Rotterdam, Roubaix, Simmern, St. Gallen, Venlo

Etelä-Eurooppa ja Balkan (Albania, Andorra, Bosnia ja Hertsegovina, Kroatia, Kreikka, Gibraltar, Italia, Malta, Montenegro, Pohjois-Makedonia, Portugal, San Marino, Serbia, Slovenia, Espanja)

Ateena, Apokoronas, Barcelona, Bilbao, Belgrad, Bologna, Donostia-San Sebastián, Hania, Lissabon, Ljubljana, Madrid, Maribor, Matera, Nova Gorica, Novi Sad, Piran, Platanias, Porto, Pregrada, Rooma, Rumenka, Tirana, Zagreb

KAUPUNGIT

Kulttuuripääkaupungit ●

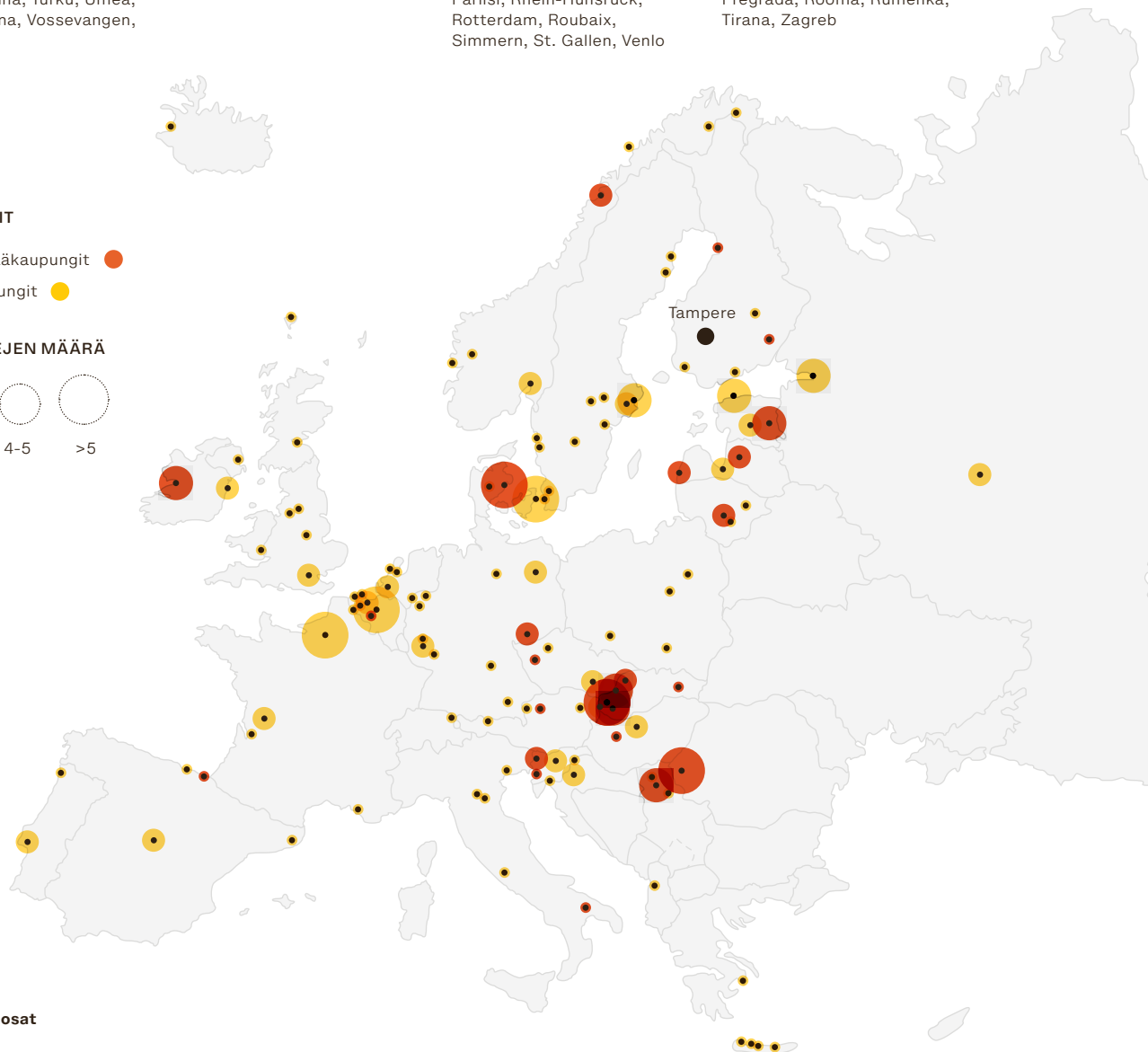
Muut kaupungit ●

PROJEKTEJEN MÄÄRÄ

Muut maanosat

Anchorage (USA), Bagamoyo (Tansania), Bamako (Mali), Cape Coast (Ghana), Dar Es Salaam (Tansania), Iksan (Etelä-Korea), Kathmandu (Nepal), México (Meksiko), Montreal (Kanada), New York (USA), Novo Hamburgo (Brasilia), Oran (Algeria), Quebec (Kanada), San Francisco (USA), Seoul (Etelä-Korea), Toronto (Kanada), Yaounde (Kamerun)

4. Osallistaminen

Seuraavat kysymykset koskevat hankkeen osallistavia toimia (outreach). Osassa esitellään paikallisen väestön ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osallistumista hakemuksen laatimiseen ja toiminnan toteutukseen sekä uusien ja kestävien mahdollisuuksien luomista laajoille kansalaispiireille. Osassa käsitellään myös yleistä strategiaa yleisöpohjan laajentamiseksi ja koulujen ja oppilaitosten osallisuutta.

Paikalliset asukkaat ja kansalaisyhteiskunta hakemuksen valmistelussa ja vuonna 2026

Tampere lähestyy projektia alhaalta ylöspäin. Kansalaisten ja heidän innostuksensa avulla vuosi 2026 voi luoda aitoja pitkäaikaisia sosiaalisia vaikutuksia.

Ensimmäisellä kierroksella järjestimme kokouksia kulttuuritoimijoiden ja kansalaisten kanssa sekä kasvotusten että virtuaalisesti. Tapaamisilla tavoitettiin yli 7000 kansalaista. Avoin haku ja muut kanavat tuottivat yli 1000 ohjelmaehdotusta. Lisäksi moninaisille vähemmistöille järjestettiin tapaamisia, joihin osallistui 1500 aktiivista kansalaista.

Toisella kierroksella olemme saaneet paljon kyselyjä esimerkiksi urheiluseuroilta ja paikallisilta yhteisöiltä, kuinka he voisivat osallistua. Vastauksena kehitettiin kampanja Haloo Pirkanmaa!, jolla pyydettiin kansalaisia ”ilmiantamaan” omat tai muiden hyvät teot.

Yhteistyön vahvistamiseksi alueen kulttuuritoimijoiden kanssa on perustettu useita kulttuuriparlamentteja alueen kuntiin. Valmistelussa on osallistettu jo toimivia ryhmiä, joista esimerkkeinä mainittakoon nuorisovaltuustot sekä vanhus- ja vammaisneuvostot.

KANSALAISTEN OSALLISTAMINEN PÄÄKAUPUNKIVUOTENA

Tampere26-ohjelmassa on lukuisia projekteja, joissa yleisö on paljon muutakin kuin katsoja eli mukana luomassa projektien sisältöä. Projekteihin osallistuvat ihmiset tuovat niihin mukaan omia kokemuksiaan, ajatuksiaan ja tunteita.

Interaktiivisia menetelmiä käytetään esimerkiksi projekteissa **Rights at Stake** ja **Rebel in Me**. Yleisö on keskellä myös sellaisissa projekteissa kuin **Europe Comes in for Sauna** ja **Pub(lic) Science**, tai vaikkapa

Sorin Sirkuksen **Circus Hopping** -projektissa, jossa osallistavin menetelmin sirkuksesta pääsevät osalliseksi monenlaiset yleisöt ympäri Pirkanmaata.

Kansalaisia osallistetaan myös taiteelliseen ilmaisuun. **Sauna Opera** -projektissa saunatarinoita tuotetaan yhteisöllisesti ja **Art in Strange Places** tuottaa taidetta yllättäviinkin paikkoihin, kuten parvekkeille ja puutarhoihin.

Kestävät mahdollisuudet laajoille kansalaisryhmille osallistua kulttuuritapahtumiin

Projektissa on tunnistettu erilaisia esteitä ihmisten osallistumiselle. Näitä ovat:

FYYSISET ESTEET: Kulttuurin saavutettavuuteen vaikuttavat monenlaiset esteet ja – sen sijaan, että pyrimme ratkaisemaan ongelmia erilaisilla apuvälineillä – tulisi taidetta ja kulttuuria tuottaa lähtökohtaisesti niin, että elämykset olisivat mahdollisimman saavutettavia.

LIIKKUMISEN ESTEET: Pirkanmaan reunoilla heikosti palveleva julkinen liikenne rajoittaa osallistumismahdollisuuksia. Tätä ratkotaan sekä digitaalisilla palveluilla että viemällä kulttuuritapahtumia maakunnan eri alueille.

SOSIOEKONOMISET ESTEET: Vähävaraisuus on yksi tekijä, joka estää monilta osallistumisen kulttuuritapahtumiin. Tampere26 tulee järjestämään myös ilmaisia tapahtumia julkisissa tiloissa, sekä tarjoamaan alennus- tai ilmaislippuja vähävaraisille asukkaille.

HENKISET ESTEET: Joskus yleisöt kokevat tietyt taide-muodot tai esitykset vaikeasti lähestyttävinä tai ymmärrettävinä. Tähän tarjoamme ratkaisuna teosten tai esitysten taustoituksen, joka helpottaa varsinkin kulttuurielämyksiin osallistuvia uusia yleisöjä.

Tärkeä työkalu saavutettavuuden parantamiseen on aiemmin jo mainittu **EDAS**. EDAS-työkalun (Equality, Diversity, Accessibility, Sustainability) kehitys on käynnissä, ja työ jatkuu vuoteen 2026 asti. Kehitystyössä on huomattu, että kulttuuritoimijat ovat valmiita tekemään enemmän saavutettavuuden hyväksi.

Haasteita on kuitenkin tiedon saannissa ja oikeiden toimenpiteiden priorisoinnissa. EDAS auttaa näiden ongelmien ratkaisemisessa tarjoamalla interaktiivisen tieto- ja tehtäväpaketin aiheesta.

Kulttuuripääkaupunki rekrytoi myös **vapaaehtoisia**. He voivat esimerkiksi olla rohkaisemassa kulttuuri- tai luontokävelyille, auttaa museoammatilaisia Vapriikin kuva-arkistossa, työskennellä lasten kulttuurikeskus Rullassa tai olla tarinankertojana eri sukupolville kirjastoissa.

Toinen vapaaehtoisryhmä ovat **maahanmuuttajat**. Heitä rekrytoidaan projektiin, jossa kehitetään palveluita toisille maahanmuuttajille auttamaan yhteiskuntaan integroitumisessa. Projekti lisää yhteisöllisyyttä ja myös osallistujien kielitaitoa.

Yleisöpohjan laajentaminen ja koulujen osallistaminen

Yleisöpohjan laajentamisen perusongelma on se, että kulttuuripalveluja käyttävät ihmiset pysyvät yleensä samoina – he vanhenevat, ja uusia yleisöjä on vaikea

houkutella. Tampere26 tavoittelee uusia yleisöjä sukupolvien ja kulttuurirajojen yli, rohkaisee osallistumista ja uteliaisuutta.

Neljä yleisöpohjan laajentamisen strategista lähtökohtaa ovat:

KULTTUURIKASVATUS: Esimerkiksi **Culture in Schools** -projekti tuo taiteilijat kouluihin ja mahdollistaa luovia kohtaamisia.

ALUEIDEN TAVOITTAMINEN: Esimerkiksi **Library of Creativity** laajenee koko Pirkanmaalle ja tekee kuntien kirjastoista paikkoja oppimiselle ja taiteellisille projekteille.

DIGITAALINEN OSALLISTAMINEN: Esimerkiksi projekteissa **Augmented TRequality**, **Artest** ja **Maker Library** luodaan saavutettavia digitaalisia palveluja.

KULTTUURI- JA SUKUPOLVIRAJOJEN YLITTÄMINEN: Esimerkiksi Senior Power -projekti laajentaa ikäihmisten kulttuurisia aktiviteetteja.

5. Hallinto

Tämä jakso on rakenteeltaan hakukirjan monimutkaisin ja sisältää laajassa kirjassa parikymmentä kysymystä vastauksineen. Punaisena lankana on hallinnollisten resurssien ja välineiden kuvaaminen. Jakso jakaantuu karkeasti ottaen kolmeen alaosioon, joista ensimmäinen käsittelee hankkeen taloutta, toinen organisaatiota ja riskinhallintaa ja kolmas markkinointi- ja viestintästrategiaa.

Ensimmäinen osio sisältää tiivistelmämuodossa kuusi alateemaa, jotka on merkitty värillisiksi otsikoiksi:

Toimintabudjetti ja julkisen sektorin tulot

Toimintabudjetti vuosille 2021–2027 on yhteensä 53,18 M€. Tästä summasta 48,58 M€ eli 91 % tulee julkiselta sektorilta ja 4,6 M€ eli 9 % yksityiseltä sektorilta.

Julkisen sektorin tulot jakaantuvat seuraavasti:

- **VALTIO:** 18,75 M€ (arvio; valtio ei ole vielä ollut julkistanut rahoitusosuuttaan)
- **TAMPEREEN KAUPUNKI:** 18,75 M€
- **KUNNAT:** 6,48 M€
- **EU:** (pois lukien Melina Mercouri -palkinto) 4,6 M€

Melina Mercouri -palkinto on EU:n myöntämä 1,5 miljoonan euron palkinto, joka myönnetään valitulle

kaupungille kulttuuripääkaupunkivuoden alussa, jos tämän katsotaan toteuttaneen hakukirjassa kuvatun suunnitelman riittävän hyvin.

Julkisten tahojen lupaukset rahoituksesta

Valtion osuuden ilmoittaa Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö. Päätös tehdään keväällä 2021. Koska summa on vielä auki, Tampereen kulttuuriohjelma joustaa tarvittaessa sekä alas- että ylöspäin.

Kaikki osallistuvat kunnat ovat tehneet viralliset päätökset osallistumisesta Tampere26-projektiin.

Muiden kuntien kuin Tampereen yhteen laskettu rahoitusosuus on 6,48 M€. Pääkuntakumppani Mänttä-Vilppulan (9686 asukasta) asukasta kohti laskettu maksumuus on Tampereen jälkeen suurin.

Muut kunnat osallistuvat keskenään asukasmäärään sidotulla summalla.

Kaikki osallistujat ovat myös sitoutuneet varasuunnitelman toteutukseen, mikäli Tampere ei tule valituksi. Varasuunnitelman budjetti on vähintään 10 % kuntien yhteisestä budjetista.

Euroopan unionin rahoitus

Rahoitusstrategia EU-kanavista rakentuu Tampereen kansainvälisen toiminnan tiekartalle, jonka temaattisia kärkeä ovat osaaminen ja yrittäminen, kestävä kehitys, kulttuurihyvinvointi ja yhdenvertaisuus. Käännämme paikallisia ja alueellisia haasteitamme eurooppalaisiksi toimintasuunnitelmiksi ja edistämme yhteistyötä ajan-kohtaisissa kysymyksissä.

Kulttuuripääkaupunkina liitämme kulttuuritoimijamme, heidän projektinsa ja kestävän kehityksen eurooppalaiset verkostot eurooppalaisiin kaupunkiverkostoihin kuten Eurocities ja myös uusiin eurooppalaisiin aloitteisiin kuten New European Bauhaus ja Green Deal. Alueellinen näkökulmamme liittyy meidät myös EU:n alueelliseen agendaan.

Tiimimme kanssa tulevat työskentelemään asiantuntijat Tampereen kaupungin projektitoimistossa, Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimistossa Brysselissä ja Tampereella toimivassa Suomen Itämeri-instituutissa. He tukevat projektimme omistajia EU-projektityössä.

Pandemiasta huolimatta Tampere on kyennyt luomaan vahvoja kansainvälisiä projekteja, jotka saavat rahoitusta EU:lta. 17 projektia on hakenut tai hakee EU-rahoitusta, ja projekteista 8 on saanut myönteisen päätöksen. Haettu summa on 5,8 M€, josta 2,1 M€ on Tampereen osuus.

Yksityisen tuen varainhankintastrategia

Puhumme mieluummin yritys yhteistyön strategiasta kuin varainhankinnan strategiasta. Keskitymme luovaan sitoutumiseen, laajaan näkyvyyteen ja jaettuihin arvoihin. Haluamme luoda uusia linkkejä yritysmaailman ja kulttuuritoimijoiden kesken – yhteistyötä, joka vastaa molempien osapuolien tarpeisiin.

Tampere26 haluaa rohkaista yrityssektoria liittymään alueen sosiaaliseen, ekonomiseen ja kestäväan kehitykseen. Yhteistyön selkärankana on yritysten kehittäminen kulttuurin keinoin. Luodaan yhdessä sisältöjä, jaetaan metodeja ja työkaluja molemminpuoliseksi hyödyksi.

Kumppanuuksien ja yritys yhteistyön tavoite 2022–2027 on **4,6 M€**. Tavoitteena on molempia hyödyttävä pitkäaikainen ja merkittävä yhteistyö viiden vuoden aikana ja myös vuoden 2026 jälkeen.

Kumppanuuksia on kolmea tasoa. Kolmen premium-kumppanin rahoitusosuus on vähintään 400 000 €. Lisäksi Tampere26 tavoittelee viittä medium-kumppania ja kymmentä kumppania, joilla on

oikeus hyödyntää tuotemerkkiämme omassa kaupallisessa tuotteessaan tai palvelussaan.

Tampere huomioi kaupallisessa yhteistyössä kaikki kulttuuripääkaupungin kuusi kriteeriä. Kuusi yhteistyön teemaa ovat:

KULTTUURIVETOINEN LIIKETOIMINTA: yritysten kanssa luodaan malleja kulttuurin integroimiseksi päivittäiseen liiketoimintaan.

LUOVAT TARINAT: taiteilijoilla ja kulttuuritoimijoilla on paljon annettavaa siihen, miten yritykset luovat viestinnässään tarinoita.

AJATTELE ISOSTI JA KANSAINVÄLISESTI: kasvokkain tehdyssä yhteistyössä yritykset hyödyntävät taiteilijoiden luovuutta ja taiteilijat yritysten käytäntöjä esimerkiksi uusien aloitteiden mitoituksessa ja kansainvälistymisessä.

YHTEISÖLLINEN JOHTAMINEN: kulttuuriset ja taiteelliset välineet otetaan käyttöön työn laadun parantamiseksi.

JAETUT TYÖTILAT: yritykset tarjoavat sekä väliaikaisia että pysyviä ratkaisuja luovien alojen tilakysymyksen.

YHTÄ EUROOPPAA -ALUSTA: uusia toimintamalleja ja toimijoiden verkostoja hyödynnetään tulevaisuudessa.

Toiminnan kustannusten erittely

Ohjelmatyö: 60 %

Viestintä ja Markkinointi: 15 %

Palkat ja hallinto: 15 %

Muut*: 10%

* Muut sisältää mm. arviointikuluja, tutkimusta ja logistiikkaa.

Julkisen sektorin rahoitus pääomakustannuksiin

Tampere on keskellä vilkasta rakentamisen vaihetta. Kulttuuripääkaupunkivuoden toivotaan edelleen kiihdyttävän tätä kehitystä ja varmistavan samalla, että paikallinen kulttuuri-identiteetti säilyy ja että alue pysyy merkityksellisenä ja ainutlaatuisena.

Alueen erilaisiin infrahankkeisiin käytetään vuosina 2021–2027 yhteensä 1067 M€. Summasta **866 M€** on Tampereen ja kuntien rahoitusta, loput 200 M€ valtion rahoitusta. Kokonaissummasta **71,6 M€** kuluu sellaisiin investointeihin, jotka ovat suoraan kytköksissä kulttuuripääkaupunkihankkeeseen (esimerkiksi sen seurauksena käynnistämiä projekteja).

Hakukirjassa luetellaan sellaiset kulttuurin rakennushankkeet, joilla on tiivis yhteys kulttuuripääkaupunkihankkeeseen. Mukana ovat Tampereen Taidemuseon laajennus, Sara Hildénin taidemuseo, Tampereen Teatterin remontti, Nekalan kulttuurikeskus, Tullin alueen kehittäminen ja Tullikamarin peruskorjaus, Museum of Communication and the Digital Age (Vapriikin näyttely), Mänttä-Vilppulan kulttuurikeskus ja Lempäälän Piippo-keskus.

Kaikki hakukirjassa mainitut investoinnit ovat mukana kaupunkien ja kuntien virallisessa päätöksenteossa ja aktiivisessa valmistelussa. Tampereen valinnalla olisi valtava merkitys kulttuurin investointipäätöksille, erityisesti taiteilijaresidensseille, Tampereen taidemuseolle, Sara Hildénin taidemuseolle, Piipon taidekeskukselle sekä Tampereen Teatterin projekteille.

Investoinneissa EU:n rahoitusta on suunniteltu käytettäväksi vain kulttuuripainotteisiin hankkeisiin ja pienempiin projekteihin. Niissä keskitytään kulttuuripohjaiseen kaupunkitilojen uudistamiseen ja kestävän kehityksen hankkeisiin. Pyrimme tarjoamaan parannetut ja strategisesti suunnitellut tilat, palvelut ja yhteistyömahdollisuudet kulttuuritoimijoille joustavilla toimintamalleilla.

Toisessa alaosiossa esitellään Tampere26:n suunniteltua organisaatorakennetta ja nimitysprosesseja sekä käsitellään projektin riskinhallintaa. Osiossa on yhteensä neljä teemaa.

Kulttuuripääkaupunkivuoden hallinto- ja toteutusrakenne

Tampere ja mukana olevat kunnat ovat päättäneet perustaa kulttuuripääkaupunkivuoden hallintoa varten Tam-

pere26-säätiön. Säätiömalliin päädyttiin taloudellisista ja toiminnallisista syistä sekä kansainvälisyyden, poliittisen riippumattomuuden ja Suomen lain näkökulmista.

Tavoitteena on toimia läpinäkyvästi, pätevästi ja luotettavasti ja mahdollistaa saumaton yhteistyö kulttuuripääkaupunkiorganisaation, Tampereen kaupungin hallinnon ja kaikkien mukana olevien kuntien ja partnereiden kesken.

Ennen säätiön perustamista nykyisen kulttuuripääkaupunkitiimin ydin jatkaa väliaikaisena organisaationa. Väliaikainen projektin johtaja varmistaa, että säätiön perustaminen etenee Suomen lain, projektin arvojen ja kulttuuripääkaupunki-instituution vaatimusten mukaan. Väliaikainen organisaatio jatkaa 2021–2022 alkavien projektien kehittämistä.

SÄÄTIÖN HALLITUS

Hallituksen tehtäviin kuuluu strateginen ohjaus, talousarvion kontrollointi, organisaation toimitusjohtajan nimitys, säätiön toiminnan monitorointi sekä toimitusjohtajan ja johtajien ohjaus. Hallitus varmistaa taiteellisen tiimin toimintavapauden budjetin rajoissa. Tampereen kaupunki tulee olemaan säätiön perustaja ja nimeää kaksi seitsemästä hallituksen jäsenestä. Väliaikainen projektin johtaja ja nykyinen projektin ohjausryhmä nimittävät valmistelevan ryhmän, joka kutsuu tehtävään muut hallituksen jäsenet.

NEUVOTTELUKUNTA

Tehtävä on antaa strategisia neuvoja ja raportoida projektin edistymisestä kaupungin ja maakunnan yhteisöille. Ei varsinaista päätösvaltaa.

Säätiön hallitus nimittää 20–25 jäsentä, jotka edustavat osallistuvia kuntia ja sidosryhmiä kuten taloutta, urheilua, luovaa taloutta, uskonnollisia ryhmittymiä ja vähemmistöjä.

KUNNIAKOMITEA

Tehtävänä on pitää huolta korkean tason yhteiskuntasuhteista. Ei päätösvaltaa. Jäseninä 5–10 vaikuttajaa Suomesta ja Euroopasta.

FOORUMIT

Jotta yhteistyö sidosryhmien kanssa olisi sujuvaa ja rakentavaa, perustetaan kolme foorumia jakamaan tietoa sekä tuomaan uusia näkökulmia ja uutta tietoa.

ORGANISAATIO

Toimitusjohtaja, kehitysjohtaja, hallintojohtaja ja taiteellinen johtaja muodostavat organisaation toiminnallisen ytimen.

Säätiö perustetaan lokakuussa 2021. Johtajien ja muun johdon kansainvälinen haku käynnistetään marraskuussa 2021 ja organisaatio aloittaa toimintansa tammikuussa 2022.

Operatiiviselle tasolle kuuluvat myös tuottajat, koordinaattorit ja kuraattorit. Operatiivisella tasolla on yhteensä 20–25 työntekijää, joista taiteellinen ohjelma työllistää noin puolet. Lisäksi mukana on harjoittelijoita ja vapaaehtoisia.

Organisaation johdon rakenne ja henkilöstön rekrytointi

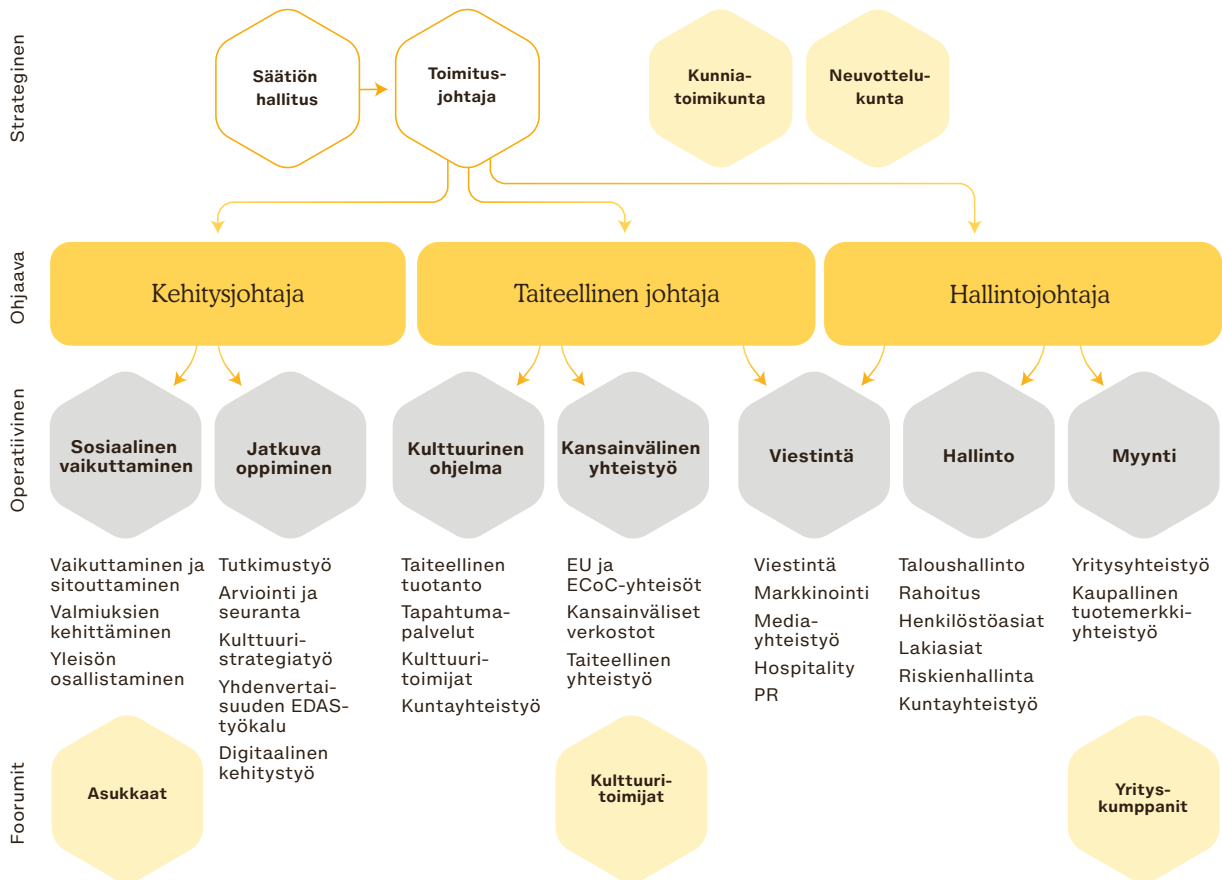
Organisaation rakenne on kolmitasoinen: strateginen, ohjaava ja operatiivinen:

- Strateginen taso muodostuu säätiön hallituksesta ja toimitusjohtajasta
- Ohjaava taso sisältää kolme osastoa, joilla on oma johtajansa: taiteellinen johtaja, kehitysjohtaja, hallintojohtaja
- Operatiivinen taso: seitsemän tiimiä ja niiden vetäjät; tiiminvetäjien rekrytointi alkaa toimitusjohtajan ja muiden johtajien valinnan jälkeen 2022

Yhteistyö Tampereen ja muiden kuntien kanssa

Yhteistyölle on luotu pohja jo hakuvaiheessa, kun hakutiimi oli osa Tampereen kaupungin organisaatiota. Säännölliset foorumit ja tapaamiset kuntien kanssa ja alueellinen koordinaattori ovat varmistaneet, että kunnat ovat vahvasti mukana haun kokonaisnäkemyksessä. Osallistuminen on virallisesti hyväksytty kaikkien kuntien ja kaupunkien valtuustoissa.

Jatkossa alueen viranhaltijat ovat edustettuina säätiön toimielimissä toimien yhteyshenkilöinä säätiön ja paikallisten viranomaisten välillä – varmistuen kuntien osallistumisen päätöksentekoon.

TOIMITUSJOHTAJAN JA TAITEELLISEN JOHTAJAN NIMITYS JA HEIDÄN VASTUUALUEENSA

Rekrytointiprosessi alkaa pian Tampere26-säätiön perustamisen jälkeen 2021. Toimitusjohtajan ja kolmen muun johtajan paikat laitetaan avoimeen kansainväliseen hakuun ja täytetään 2022.

Toimitusjohtaja on vastuussa Tampere26-projektin kokonaisuudesta, sen visiosta ja missiosta. Taiteellinen johtaja on vastuussa taiteellisen ohjelman toteutumisesta ja taiteellisesta päätöksenteosta.

Valmiussuunnitelma ja riskienhallinta: hankkeen vahvuudet ja heikkoudet

Hakemuksessa listataan viiteen osa-alueeseen jaoteltuja riskejä (yhteensä 17), joille kaikille on määritelty myös varautumistoimet.

- kulttuurisen ohjelman laatu ja toteutus
- alueellinen osallistuminen ja sitoutuminen
- hallinto ja viestintä
- tapahtumaturvallisuus ja ennakkoimattomat yllätykset
- kulttuuripääkaupunkivuoden perintö

Riskiesimerkiksi voidaan poimia vaikkapa pandemia-riski. Se on luokiteltu vakavaksi riskiksi ja siihen valmistaudutaan seuraavilla toimilla:

- valmistaudutaan digitaalisiin tapahtumiin ja mahdollistetaan digitaalinen osallistuminen
- informatiiviset tilaisuudet siitä, miten toimia joustavasti ja miten sopeutua digitaaliseen kulttuurituotantoon
- terveysturvallisuuden huomioon ottaminen ohjelmistosuunnittelussa ja valmiuksien lisääminen kriisitilanteita varten

Kolmannessa alaosiossa käsitellään Tampere26:n suunniteltua markkinointi- ja viestintästrategiaa, kansalaisten osallistamista viestinnässä sekä hanketta osana Euroopan Unionin toimintaa.

Markkinointi- ja viestintästrategia

Strategian neljä erityispiirrettä ovat:

- **KESTÄVYYS:** käytämme vain ekologisia, kestäviä markkinointimateriaaleja
- **SAAVUTETTAVUUS:** viestintämme tavoittaa monimuotoiset yleisöt alueella ja sen ulkopuolella. Mukautamme toimenpiteemme kaikkiin tarpeisiin

- **INKLUSIIVISUUS:** edistämme kaksisuuntaista kommunikaatiota tarjoamalla laajaa sisältöä ja aitoa sitoutumista
- **JÄNNITTÄVYYS:** markkinointimme on jännittävää, relevanttia ja sitouttavaa – ja meidän eurooppalainen tarinamme kertoo sosiaalisten erojen ylittämisestä ja yhdenvertaisesta eurooppalaisuudesta

Uudistamme visuaalisen identiteettimme edustamaan aluettamme innovatiivisella ja luovalla tavalla siten, että Tampere26 kasvaa brändiksi. Käytämme apuna ammattikuvaajia ja videotaiteilijoita. Korkeatasoinen markkinointimateriaali esittelee Tampere26-projektia ja päättyy paikallisesti ja maailmanlaajuisesti käytettäväksi markkinointielokuvaksi.

Yhdenvertaisuuden visio tarkoittaa myös sitä, että viestintämme käännetään esimerkiksi viittomakielelle.

STRATEGIA JA KANAVAT

Digitaalinen markkinointi ja sosiaalinen media. Käytämme kaikkia sosiaalisen median kanavia kuten Facebookia, Instagramia, YouTubea, Clubhousea, TikTokia ja myös niitä kanavia, jotka vasta kehittyvät tulevien vuosien aikana. Kutsumme mukaan eurooppalaisia somevaikuttajia. He työskentelevät myös nuorten kanssa mediatyöpajoissa ja heidät kutsutaan mukaan kulttuuriohjelmaamme luomaan sisältöjä. Lisäksi Tampere. Finland -sovellus on jo nyt käytössä 70 000 kuluttajalla, ja se kehittyy merkittäväksi viestintäkanavaksi Tampere26-projektille.

Markkinointi ulkomailla: Yhteistyö edellisten kulttuuripääkaupunkien ja muiden kulttuuri-instituutioiden kanssa auttaa meitä tuomaan ohjelmamme Eurooppaan jo ennen vuotta 2026. Esimerkiksi **Reflection on a Forest** -projekti vie suomalaista videotaide Pariisiin ja New Yorkiin.

YHTEISTYÖTAHOT

Tampere26-projektilla on toimiva yhteistyö Visit Tampereen ja Visit Finlandin kanssa. Molempien alustojen kautta on tavoitettavissa laaja kansainvälinen verkosto.

Projektilla on hyvät yhteistyösuhteet merkittäviin medioihin. Aamulehti on käsitellyt kulttuuripääkaupunkihakua laajasti ja yhteistyö jatkuu. Aamulehti on nykyisin osa Sanoma Media Finlandia. Se merkitsee sisällön yhteiskäyttöä ja Tampereen parempaa näkyvyyttä myös Helsingin Sanomissa. Kaupunkilehti Tamperelainen on sitoutunut edistämään tamperelaista kaupunkikulttuuria. Viittä paikallislehteä ja kahta radioasemaa kustantava Pirmediat on luvannut seurata projektiamme kattavasti.

Yle seuraa vuoden 2026 kulttuuripääkaupunkia, oli

se mikä tahansa kolmesta ehdokkaasta. Tampereen kaupungilla on kuitenkin kolme käynnissä olevaa hanketta Ylen kanssa: vuotuinen Kulttuurigaala alkaen 2021, aiesopimus lasten mediamaailman perustamisesta Särkänniemeen sekä Media Lab -hanke, joka kehittää tulevaisuuden mediaa.

Hyödynnämme kaikkia näitä projekteja myös kulttuuripääkaupunkivuoden viestinnässä.

Asukkaiden viestinnällinen aktivoiminen

Hankkeemme viestinnässä ovat monipuolisesti mukana paikalliset asukkaat, joiden monipuoliset kokemukset ja tarinat luovat Tampere26:lle sydämen ja sielun:

YHTEISÖALUSTA: Digitaalisella alustalla kerätään yleisön tuottamaa sisältöä. Tätä sisältöä voidaan muokata esimerkiksi kollektiiviseksi taideteokseksi. Samaa alustaa voi käyttää myös kulttuurin markkinointiin.

MEDIAN HALTUUNOTTO: Tarkoituksena on antaa kulttuuripääkaupunkiprojektin somekanavat esimerkiksi somevaikuttajien, urheilutähtien tai kulttuuri-instituutioiden käyttöön.

Tampere26 osana Euroopan unionin toimintaa

Tampereen hankkeessa EU ei ole pelkkä markkinointia, vaan se on monen projektin ytimessä (esimerkiksi **EU Challenge**).

Jos Tampere saa Melina Mercouri -palkinnon, se käytetään tukemaan kulttuuritoimijoita, jotka kunnioittavat arvojamme. *Imaginative, Equal and Accessible Arts Fund* rahoittaisi 2025–2035 kestäviä kulttuurituitantoja ja monikulttuurista taiteellista työtä. Puolet tuesta menee kansainvälisen residenssitoiminnan tukemiseen ja toinen puoli taiteellisiin tuotantoihin.

EU näkyy myös projektin visuaalisessa ilmeessä. Erityinen suunnitteilla oleva Equality-lippu tulee sisältämään EU-symboleja.

Edeltävien ja tulevien kulttuuripääkaupunkien tiimit sekä tiimi toisesta vuoden 2026 kulttuuripääkaupungista Slovakiasta kutsutaan Tampereelle 2026. Vierailuihin sisältyy tittelin luovutus seuraajille.

6. Toteutusvalmius

Hakukirjan päättää lyhyt kuudes jakso, joka täydentää hallintoa käsittelevää osiota. Viimeisessä osassa on vain kaksi teemaa, joista ensimmäisessä kuvataan julkisten tahojen sitoutumista hankkeeseen ja jälkimmäisessä käynnissä olevia infrastruktuurihankkeita.

Julkisten tahojen tuki ja sitoutuminen hankkeeseen

Tampereen ja pääkuntakumppani Mänttä-Vilppulan valtuustot ovat yksimielisesti tehneet päätöksen osallistua Euroopan kulttuuripääkaupunkiprojektiin vuosina 2021–2027 sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Muut 18 kuntakumppania ovat tehneet valtuustotasoiset päätökset projektiin sitoutumisesta.

Kulttuuripääkaupunkiprojekti on osa Tampereen kaupunkistrategiaa ja Tampereen pormestariohjelmää – ja siten se integroi kulttuurin tiukemmin kaupunkikehitykseen kuin koskaan aiemmin.

Korkean prioriteetin kehitysohjelmana hakua ohjaa Tampereen kaupunginhallitus. Mukana on ollut myös Tampereen pormestarin johtama neuvottelukunta vuodesta 2019 asti. Neuvottelukuntaan kuuluvat mm. kaikki merkittävät paikalliset kulttuuriorganisaatiot, kumppanikuntien johto, yrityselämän edustajia sekä merkittävimmät kolmannen sektorin toimijat.

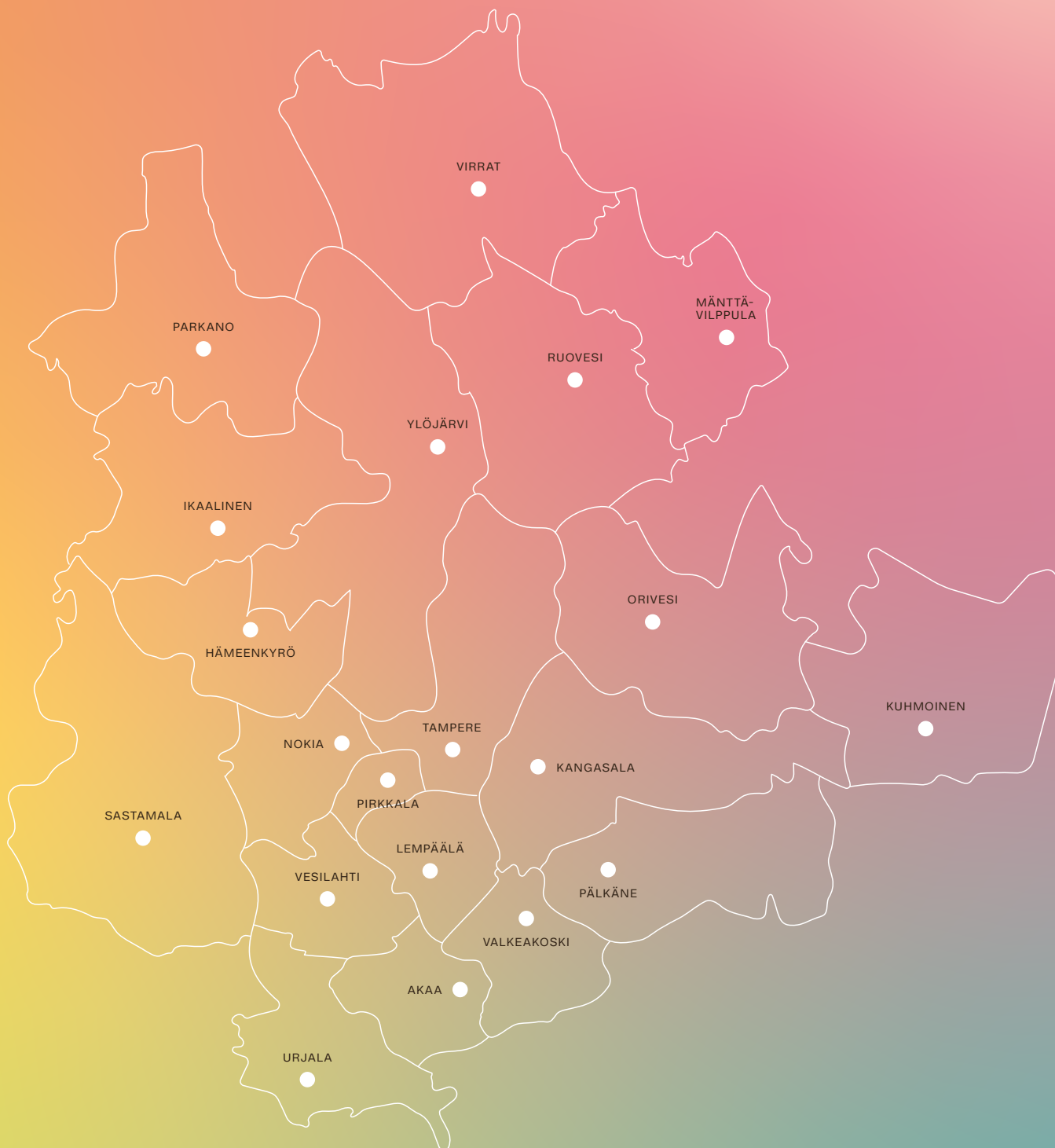
Business Tampere, Visit Tampere ja Tampereen kauppakamari ovat kaikki sitoutuneet tiiviiseen yhteistyöhön ja projektin eteenpäin viemiseen.

Infrastruktuuriprojektit, niiden aikataulut ja yhteydet kulttuuripääkaupunkiin

Hakukirjassa listataan ne infrastruktuurihankkeet, jotka läheisimmin liittyvät kulttuuripääkaupunkihakemukseen. Varsinaisesta hakukirjasta löytyvässä taulukossa on listattu esimerkinomaisesti vajaat 20 hanketta, joiden mittakaava ulottuu pienestä (Rauhaniemen saunan peruskorjaus) aina megahankkeeseen (Tampereen raitiotie). Lista keskittyy tamperelaisiin hankkeisiin, mutta muista kunnista mukana ovat esimerkinomaisesti Lemmälä-talo sekä Nokian kirjasto- ja kulttuuritalo Virta.

Tampere26*

Valokuvat:
Vesa Holmala, s. 13
Mia Jauhiainen, s. 11
Olli-Pekka Latvala, s. 16
PermGenSpace Photographie s. 4, 9, 29
Jan Senius, s. 30
Piritta Suominen, s. 15
Laura Vanzo, s. 12, 14, 19, 22, 23, 25

* mukana Pirkanmaan maakunta
(jonka kunnista 20 osallistuu
hakemukseemme)